Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

29 МАЙ 1967 й. ДУШАНБА
2-йил чиқиши.
№ 123 (277).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КОМСОМОЛ ВЕТЕРАНЛАРИ СОВЕТИ

Октябрь район комсомол комитети ҳузурида шонли комсомол ветеранлари Совети ўз фаолиятини бошлаганига 13 йил бўлди. У шу йиллар ичида ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида кўпгина амалий ишлар қилди. Биз комсомол ветеранлари Советининг раиси 1926 йилдан КПСС аъзоси Зайнуддин ака Убайдуллаевдан унинг олиб бораётган ишлари ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

— Совет комсомол ветеранлари йигирмадан ортиқ оташин қалб эгаларини ўз атрофига бирлаштирган, — дейди.

— Булар орасида 1919 йилдан бери комсомол аъзоси, шахсий пенсионер Эшон Бузруков, 1922 йилдан ВЛКСМ аъзоси, шахсий пенсионер Саид Нормуҳамедов, 1923 йилдан комсомол аъзоси Мукаррам Шомансурова, 1923 йилда комсомол сафига кириб қўлига қалам олган, «Камбағал деҳқон», «Шарқ ҳақиқати», «Қизил Ўзбекистон» саҳифаларида актив қатнашган, ҳозирда «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журнали ходими Ориф Аюпов бор.

Совет аъзолари завод ва фабрикаларда, ўқув юртлари ва паркларда бўлиб революциянинг алангали йиллари ҳақида ҳикоя қилиб берадилар. Колхоз меҳнаткашлари ҳузурига тез-тез бориб турадилар.

Совет ҳокимиятининг 50 йил ичида эришган буюк ютуқларни фактлар асосида қизиқарли гапириб берадилар.

Совет аъзолари шу кунларда район комсомол комитети ҳузурида Октябрь район комсомолларининг ҳаётини акс эттирган тарихий ҳужжат, эсдаликлар, фото-суратлар тўпламоқдалар. Бу материаллар ташкил қилинаётган район комсомолларининг тарих музейидан ўрин олади.

— Комсомол ветеранлари Советининг ишидан жуда хурсандмиз, — дейди район комсомол комитетининг биринчи секретари Дилором Маткаримова. — Улар қаерга бормасинлар, ёшларимизнинг энг азиз меҳмонлари бўладилар. Ёшларимиз ўз оталари бошлаган революцион ишларнинг муносиб ўринбосарлари бўлиб ўсмоқда. Бунда комсомол ветеранлари Совети аъзоларининг катта ҳиссаси борлиги билан фахрланамиз.

ЮБИЛЕЙГА ТЎЁНА

1-уйсозлик комбинати азаматлари Рисовая кўчасида ишларни жадаллаштирдилар. Монтажчилар қурилиш ишларини бир мунча тезлаштириш ҳисобига ҳар бири 72 квартирали учта уйни тайёрлашга эришдилар.

Уйсозлар бу йил пландан ташқари 48 квартирали уйни юбилейга тўёна қилишмоқчи. Октябрь тантаналари кунигача бу ерда 15 та кўп қаватли уй-жой бинолари қад кўтаради.

УНИВЕРСИТЕТДА УЧРАШУВЛАР

Ленин номли Тошкент Давлат университети юридик факультетининг студентлари Киров район ижроия комитетининг раиси Ж. Ғ. Шобурхоновни ўз ҳузурларига таклиф қилдилар. Учрашувда нотиқ ижроия комитетнинг юбилей йилидаги фаолияти ҳақида гапириб берди.

Шу факультет студентлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг лектори Е. М. Блокнинг суҳбатини тингладилар. Лектор Европадаги коммунистик ва ишчи партияларнинг Карлови Варида бўлиб ўтган конференциясининг аҳамияти ва халқаро аҳволни шарҳлаб берди.

Санъаткорлар студентлар меҳмони

Куни кеча Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти студентлари ҳузурига Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театрининг бир группа саҳна усталари меҳмон бўлиб келдилар.

Театрнинг етакчи артистларидан Яйра Абдуллаева, Рихси Иброҳимова, Зикир Муҳаммаджонов, Толиб Каримовлар билан бўлган учрашувни институт ректори, тарих фанлари доктори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Ш. Ш. Абдуллаев очди. Р. Иброҳимова, М. Темуров, Э. Холиқовлар театр коллективининг маҳорати ва ўз истаклари ҳақида сўзладилар.

Кечада театр артистлари С. Азимовнинг «Қонли сароб», М. Шайхзоданинг «Мирзо Улуғбек» драмаларидан парчалар кўрсатдилар.

Оталар ҳиммати

Калинин номли маҳалланинг нуроний отахонлари ибратли ишга қўл уришди. Уйғур кўчасида маҳалла аҳли учун чойхона қуришга киришдилар.

Бўлажак чойхона учун Октябрь район ижроия комитети қурилиш материалларини етказиб берди. 90 ёшли Абдулла бобо бошчилигида қўли гул усталар чойхона биносини шинам қилиб қурдилар. Чойхона барча жиҳозлар билан таъминланди, унинг сўриларига чўғдек палослар тўшалган.

Маҳалла отахонларидан Зулфиддин Каримов, Собир Юнусов ва бошқалар чойхона ҳовлисини гулзорга айлантириб, мевали дарахтлар ҳам ўтқазишди.

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ БУГУНГИ ЖАМОЛИ

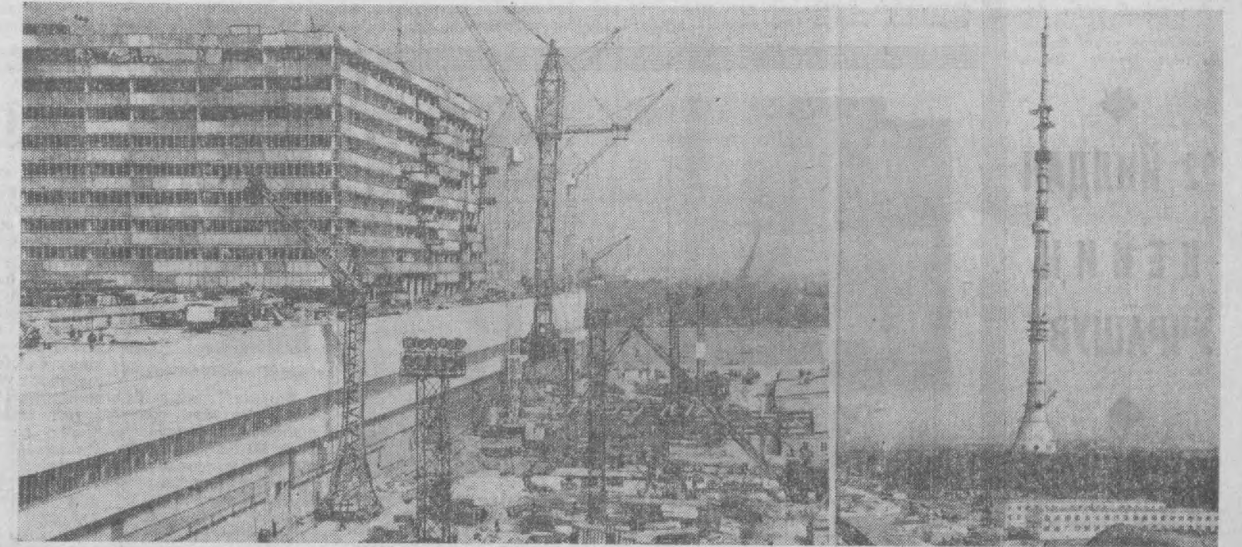

Бу суратлар Останкинодаги умумиттифоқ телемарказ и қурилишида олинган. Унгдаги Флагштоги билан бирга 536,6 метр баландликдаги телеминора. Чапда — телемарказ маъмурий-студия корпусининг қурилиши. Бу ерда студия ва бошқа бўлимлар жойлаштирилади. Останкинодаги телемарказнинг Совет ҳокимиятининг 50 йиллигигача ишга туширилиши муносабати билан одатдаги программалар сони тўрт баравар кўпаяди. Яна бир йилдан кейин эса унга рангли программа қўшилади.

И. ГРАНОВСКИЙ фотоси, (ТАСС).

СЕМИНАР-КЕНГАШ

Республика «Билим» жамиятида Улуғ Октябрнинг эллик йиллигига бағишланган семинар-кенгаш бўлди.

Бу кенгашда юридик пропагандани 50 йилликка бағишлаб олиб бориш вазифалари ҳақида республика «Билим» жамияти фалсафа ва ҳуқуқ секциясининг раиси профессор Малик Ҳошимов доклад қилди.

Чирчиқ шаҳрида юридик пропагандани уюштиришдаги тажрибалари ҳақида шаҳар «Билим» жамияти ҳуқук секциясининг раиси ўртоқ Н. Базер сўзлаб берди.

Чидамли кабеллар — экспортга

Германия Демократик Республикасининг геологлари мамлакатда нефть конларини излашларини олиб бормоқдалар. Уларга Тошкентда тайёрланган кабеллар зарур бўлиб қолди. Бу ҳақда «Ташкабель»га буюртма билан мурожаат қилинди.

Кабелчилар қардош социалистик мамлакатнинг разведкачиларига чуқур қудуқларда ҳар қандай иссиқликка бардош берадиган кабелларнинг бир партиясини тайёрлаб жўнатдилар. Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг дипломлари билан тақдирланган бу кабелни корхона инженерлари тайёрладилар.

СЕЙСМОЛОГЛАР АНЖУМАНИ

Бугун кундуз соат 5 да Тошкент политехника институтининг кенг залини Совет Иттифоқининг турли шаҳарларидан келган сейсмолог олимлар тўлдиришди. Бу ерда зилзилага бардош берувчи қурилишларга бағишланган Бутуниттифоқ олий ўқув юртлараро I конференция иш бошлади.

Конференцияни Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Тошкент Политехника институти ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Механика ва зилзилага бардошли иншоотлар институти ҳамкорликда ташкил этдилар.

Бу анжуманда Ўзбекистон ССР олимлари, партия ва ҳукумат вакиллари, кенг жамоатчилик иштирок этади. СССР Фанлар академиясининг академиги, Ер физикаси институтининг ректори М. А. Садовский билан бирга келган москвалик олимлар, Иттифоқимизнинг барча республикаларидан, шунингдек, Олтой, Павлодар, Красноярск ўлкалари ва бошқа шаҳарлардаги политехника институтлари ҳамда илмий-текшириш институтларининг олимлари, аспирантлар қатнашмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Тошкент Политехника институти ректори, конференция ташкилий комитетининг раиси М. Т. Ўрозбоев қисқача нутқ сўзлаб конференцияни очади.

Шундан кейин республика Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов сейсмолог олимларнинг Бутуниттифоқ I конференцияси қатнашчиларига қарата табрик сўзлари билан мурожаат қилади.

Олимлар кенгашида биринчи докладни «1966 йилдаги Тошкент зилзиласининг бинолар ва иншоотларга таъсири» деган темада академик М. Т. Ўрозбоев бошлаб беради ва ажойиб факт, рақамлар келтиради.

Анжуман қатнашчилари «Тошкент зилзиласи» ҳақидаги ҳужжатли фильмни томоша қиладилар. Учта секцияга бўлиниб кенгаш олиб борадиган конференция қатнашчилари уч кун давомида 67 та доклад тинглайдилар.

Техника фанлари докторлари, фан кандидатлари, инженерлар, илмий ходимлар ўз докладларида Ўзбекистонда, шунингдек, СССР нинг бошқа район ва шаҳарларидаги ер тузилишлари, зилзилага бардошли бинолар, гидротехника иншоотлари қурилишларига оид актуал масалаларни тилга олишади. Шу соҳа бўйича фикр ва тажрибалар ўртоқлашилади.

Конференция материаллари олимларда, тошкентлик қурувчи мутахассисларда шубҳасиз катта қизиқиш туғдиради.

ШОИР НОМИДАГИ КУТУБХОНА

Чилонзор районининг Октепа массивида жойлашган Ғафур Ғулом номли кутубхона кишиларнинг севимли жойига айланиб бормоқда. Кутубхона ташкил бўлганига бир йил бўлмасдан китобхонлар сони 1500 га етди.

Кутубхона ходимлари улуғ ўзбек мутафаккири ва шоири Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигига бағишлаб конференция ўтказишди.

Бугун бу ерга 30 дан ортиқ номда китоблар келтирилди.

ҚУЛУПНАЙ — ШАҲАРЛИКЛАРГА

Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхозининг ишчи ва хизматчилари шаҳарлик биродарларимизнинг тўкин дастурхонига кўплаб қулупнай ва гилос ҳосили етказиб беряптилар.

Совхознинг С. Билолов бошлиқ бригадаси аъзолари шу кунгача 77 тоннадан ортиқ қулупнай ҳосили териб, давлатга топширдилар. Бунинг 45 тоннага яқини Москва ва ленинградлик биродарларга жўнатилди. 13 тоннаси Ғазалкент консерва заводига ва қолган қисми пойтахтимиз аҳолисига тортиқ қилинди.

Шунингдек, бригада аъзолари ўтган қисқа давр ичида 3285 килограмм гилос ҳам етказиб бердилар. Совхоз аҳли шаҳарликлар учун қулупнай ва гилос ҳосили жўнатишни давом эттиряптилар.

СССР ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

Съезд сайлаган СССР Ёзувчилар союзи янги правлениесининг пленуми бўлди.

Пленумда правление секретариати сайланди. Қ. А. Федин, И. В. Абашидзе, Т. Абдумўминов, Н. П. Бажан, С. А. Баруздин, П. П. Боцу, П. У. Бровка, К. В. Воронков, А. Т. Гончар, Н. М. Грибочев, М. А. Дудин, М. А. Иброҳимов, Б. М. Кербобоев, В. М. Кожевников, А. Е. Корнейчук, Л. М. Леонов, В. К. Лукс, А. П. Лупан, Г. М. Марков, Э. Б. Межелайтис, С. В. Михалков, Г. М. Мусрепов, Л. Н. Новиченко, В. М. Озеров, Б. Н. Полевой, Б. С. Рюриков, А. Д. Салинский, С. В. Сартаков, Қ. М. Симонов, И. Ю. Смуул, Л. С. Соболев, А. А. Сурков, М. Танк, А. Т. Твардовский, Н. С. Тихонов, Э. С. Топчян, М Турсунзода, А. Б. Чаковский, А. Шарипов, М. А. Шолохов, А. И. Янсонс, Қ. Яшин правление секретариати составига кирди.

Қ. А. Федин СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари қилиб сайланди.

ЕР ШАРИДАН ХАБАРЛАР

МЕҲНАТ ҚИЛИШ ҲУҚУҚИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

ИТАЛИЯ

РИМ. Италиянинг тўқимачиларидан 350 минг киши бутун мамлакат миқёсида 24 соатлик забастовка ўтказди. Улар иш ҳақини оширишни, иш ҳафтасини қисқартиришни ва меҳнаткашларнинг иқтисодий аҳволини яхшилайдиган бошқа чораларни кўзда тутган янги меҳнат шартномаси тузилишини талаб қилмоқдалар.

ЯПОНИЯ

ТОКИО. Мамлакатдаги энг йирик кўмир қазиб чиқариш компаниялари — «Мицуи», «Мицубиси», «Сумитомо» ва бошқа компанияларнинг шахтёрлари иш ҳақини оширишни талаб қилиб 48 соатлик забастовка эълон қилдилар. Япониядаги кўмир саноати ишчилари касаба союзлари федерацияси бу забастовкани қўллаб-қувватламоқда. Федерация май ойининг охирида шахталарда меҳнатнинг капиталистик негизида рационализация қилинишига қарши иш ҳақининг оширилишини талаб қилиб, яна 48 соатлик забастовкалар ўтказади.

Япониядаги хусусий темир йўл ходимлари касаба союзлари умумфедерациясига кирган 63 касаба союз ташкилоти иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларни қўллаб-қувватлаб, 24 соатлик забастовка ўтказди. Бу забастовкада Япониянинг шаҳарлар атрофидаги йўлларга хизмат кўрсатувчи кичик темир йўл компанияларининг ишчилари ва мамлакатдаги тўртта асосий автобус компанияларининг шофёрлари қатнашдилар.

ВАКЦИНА ЎЗ ВАҚТИДА ЕТКАЗИБ БЕРИЛДИ

ДОРУССАЛОМ. Чечакка қарши 100 минг доза совет вакцинаси бу ерга самолётда олиб келинди. Совет вакцинаси ўз вақтида етказиб берилди, чунки яқинда Кигомда ва Танзаниянинг бошқа бир қанча районларида чечак эпидемияси кучайиб кетган эди.

Яқин вақт ичида Танзанияга яна чечакка қарши 250 минг доза совет вакцинаси етказиб берилади.

Мамлакатнинг кўпгина районларида аҳолига ва энг аввало болаларга профилактика эмлашлар ўтказилади.

(ТАСС).

Шаҳарлар сув босиш хавфи остида қолди

БАҒДОД. Май ойининг ўрталарида бошланган ва ҳозирги Ироқ тарихида энг катта сув тошқини авжига чиқди. Сўнгги кунларда Хит—Рамади—Фаллуж районида хатарли вазият вужудга келди. Фрот дарёси ҳаддан ташқари тошиб кетиб, ана шу шаҳарларни бутунлай сув босиш хавфи туғилмоқда. Маъмурлар Рамади шаҳрини тошқиндан қутқариб қолиш мақсадида Фрот дарёсидаги дамбаларни бир неча жойда тешиб қўйишга буйруқ бердилар. Тошқин сувлари паст текисликларга оқизилди ва 130.000 гектар майдонни сув босди.

Қурилган тадбирлар натижасида Фрот дарёсидаги сувнинг сатҳи 30 сантиметр камайди, бироқ Рамади районидаги аҳвол илгаригидек ниҳоятда хатарли бўлиб қолмоқда.

(ТАСС).

Қамоққа олиш ва ҳукмлар

АФИНА. (ТАСС). Афина шаҳрининг фавқулодда ҳарбий трибунали кеча навбатдаги мажлисини ўтказди. Трибунал «қиролнинг шахсиятини ҳақорат қилиш», «маъмурларга бўйсунмаслик ва уларга қаршилик кўрсатиш», «қонунга хилоф суратда қурол олиб юриш» ва ва шу сингариларда айбланган яна 8 киши устидан ҳукм чиқарди. Ҳарбий суд уларни 1 ойдан тортиб 27 ойгача турма жазосига ҳукм қилди.

Газеталар Афинада «қиролни ҳақорат қилиш» ва сиёсий эҳтиросларни авж олдиришда» айбланган гражданлар қамоққа олинганлигини хабар қиладилар.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

● БУХОРО. Бу ерда яйловларни яхшилаш, суғориш ва ўзлаштириш юзасидан республикалараро семинар ўз ишини бошлади. Семинар ишида Россия Федерацияси, Украина, Грузия, Озарбайжон, Арманистон, Қозоғистон ва Урта Осиё республикаларининг етакчи олимлари ва мутахассислари қатнашмоқда.

Семинарни СССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари П. И. Морозов очди.

Қоракўлчиликни янада ривожлантириш резерви бўлган яйловлар унумдорлигини оширишда ўзбекларнинг Қизилқумни ўзлаштириш соҳасидаги тажрибаси семинар қатнашчиларининг диққат марказида турибди.

● ТЕРМИЗ районидаги хўжаликларнинг меҳнаткашлари давлатга пилла сотиш топшириғини республикада биринчи бўлиб бажардилар. Улар тайёрлов пунктларига 106 тонна қимматли хом ашё етказиб бердилар. Ҳар қути қурт уруғидан ўрта ҳисобда 55 килограммдан пилла олинди.

«Намуна», Жданов номли, «Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм», «Куйбишев номли, Карл Маркс номли ва бошқа колхозларнинг пиллачилари зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, планни ошириб бажардилар.

● Ўзбекистон матлубот кооперациясининг ходимлари тухум харид қилиш йиллик планини муддатидан олдин —25 майда, ўтган йилдагидан анча илгари бажардилар. 105 миллион донадан кўпроқ тухум харид қилинди.

ТАНИШИНГ: ҒОЛИБЛАР

Тошкентдаги «Баҳор» ресторанида республикадаги овқатланиш муассасалари ёш пазандаларининг III конкурси бўлиб ўтди.

Республика Савдо министрлиги ва «Узбекбирлашув» томонидан уюштирилган конкурснинг ғолиблари кимлар?

Конкурсдан сўнг бу ерда Тошкент шаҳар умумий овқатланиш бошқармасига қарашли ресторан ва кафе хизматчилари тайёрлагам ажойиб таомлари кўрсатилди. Конкурс қатнашчилари пойтахтнинг Октябрь район ошхоналар трестига қарашли «Октябрь» ресторани ходимлари тайёрлаган янги таомларни тотиб кўрдилар. Айниқса, апельсиндек келадиган бўғирсоқлар уларга хуш келди. 13-ошхона пазандалари ва қандолатчилари тайёрлаган ранг-баранг ажойиб торт ва пирожнийларнинг чиройи кўзни қамаштиради.

Кўргазмада «Буратино» кафесида тайёрланган ярим тайёр озиқ-овқат маҳсулотлари ҳам намойиш қилинди. «Тошкент» ресторани ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи орденли машҳур пазанда Орип Турсунов раҳбарлигида тайёрланган «коватон палов» ва «қовурма токова» ҳаммага манзур бўлди.

Суратларда: 1. республика умумий овқатланиш муассасалари ёш пазандаларининг III конкурсида биринчи ўринни эгаллаган Тошкент темир йўл ресторанлари трестининг пазандалари.

2. Тошкент шаҳар умумий овқатланиш бошқармасига қарашли тармоқларнинг конкурсда ғолиб чиққан ёш пазандалар командаси.

3. Конкурс қатнашчилари ва меҳмонлар «Буратино» кафесида тайёрланган ярим тайёр озиқ-овқат маҳсулотлари кўргазмасини кўздан кечирмоқдалар.

М. Нуриддинов фотолари.

22 ЙИЛДАН КЕЙИН УЧРАШУВ

Бу воқеа Тошкент аэропортида бўлган эди. Қардош Чехословакия туристларидан катта бир группаси эндигина бу ёрга келган эди. Неча юзлаб киши одатдан ташқари бу учрашувнинг гувоҳи бўлишди.

Словакиялик ёзувчи Гела Воланска билан беруниййлик ўқитувчи Абдураҳмон Ўразниёзов — бир-бири билан 22 йил кўришмаган эди. Улар иккинчи жаҳон уруши даврида генерал Штефаник номли иккинчи словак партизанлар бригадаси составида немис-фашист босқинчиларга қарши жанг қилдилар. Бу ерда Гела врач, бригада партия ташкилотининг секретари, Абдураҳмон эса, батальонлардан бирининг комиссари эди.

1944 йилнинг августида Словакияда қўзғолон бошланганида Г. Воланска қўлига қурол олиб ўртоқлари билан бирга тоққа жўнаб кетди. Қорақалпоқ Абдурахмон Ўразниёзов уруш бошида полк билан бирга гитлерчилар қуршови ичида қолиб, асирга тушди, сўнгра ҳарбий асирлар лагеридан дадил қочиб, Чехословакия ватанпарварларига қўшилди...

Мана, Тошкент тупроғида яна учрашув. Улар минутлар ва соатлар давомида дўстона суҳбатлашдилар. Биродар жангчилар ўтган кунларни, қуролдош ўртоқларини эсга олдилар. «Тоғ билан тоғ учрашмайди, одам билан одам эса ҳамиша учрашади» деб ҳазиллашди рус тилида Гела Волонска.

Улар ўтган кунлар ҳақидагина гаплашиб қолмадилар. Ўз мамлакатлари — Совет Иттифоқи билан Чехословакия халқларининг тўкилган қон билан мустаҳкамланган дўстлиги шу кунларда яна ажойиб куч касб этганлигини дўстлар хурсандчилик билан таъкидлайдилар. Улар хайрлашган вақтда бир-бирларига ана шу дўстликнинг бундан буён ҳам муваффақият қозониши ҳақида истак билдирдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

„КОММУНИСТЛАР НИМА ДЕР ЭКАНЛАР“

Янги йил арафасида ҳамма тараддудга туша бошлади. Шулар қатори бизнинг цехимиз коллективи ҳам Ватанимиз юбилейи шарафига мажбуриятлар олиши лозим эди-да. Бир гуруҳ кекса-ю ёш ишчилар кўнгилларига тугиб юрган мулоҳазаларини ўртага ташлашди. «Фалонча мажбурият олсак қандай бўларкин, кўплик қилмасмикин». Шунда кекса ишчилардан бири мўйлабини силаб туриб:

— Ҳар бир ишда бизга раҳномо бўлган коммунистларнинг фикрини билиш керак. Улар нима дер эканлар,—деди-да, йиғилиш иштирокчиларига қаради. Бу кўпчиликка маъқул тушди. Улар ўз фикрини баён этишди.

— Энг аввало меҳнатга онгли муносабатда бўлишни янада оширишимиз лозим. Ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳам, планни муддатидан илгари ошириб бажариш ҳам, меҳнат унумдорлигию, маҳсулот таннархини камайтириш, хуллас, ҳаммаси ана шунга боғлиқ.

— Тўғри,—деб унга қўшимча қилди В. Фролов,—лекин Лениннинг, ҳамма нарсани кадрлар ҳал қилади, деган сўзларини ҳам унутмаслик керак. Маълумки, цехимизда ёшлар кўп. Мана, Николай Васильевичнинг ўзи айтсин,—деб йиғувчи слесарь Филипповга ишора қилиб сўзида давом этди у.—Ўн тўрт ўсмирни ҳунарли қилган. Ишонмасанглар ўзидан сўранглар, бу йил у яна учта ҳунарсизни тарбияламоқчи.

— Николай Васильевич кулимсираб, ҳамкасбининг сўзларини маъқуллаб ўтиради. Уша куни сўзга чиққанлар кўп бўлди. Дилга тугиб юрган мулоҳазаларини ўртага ташлашди. Шундай қилиб юбилей йили мажбурияти қуйидагича қабул қилинди. 1070 экскаваторни завод дарвозасидан чиқариш, улар учун 540 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ҳам тайёрлаб бериш, йиллик планни 25 декабрда бажариш тўғрисида рапорт бериш, шунингдек меҳнат унумдорлигини 2 процент кўпайтириш, маҳсулот таннархини 1 процент камайтириш, ёш ишчилардан беш кишини слесарь қилиб тарбиялаш, ўн беш кишини разрядли қилиш, беш кишининг иккинчи касбни ўрганиб олишига ёрдам бериш ва бошқалар. Шунингдек, кекса ишчилар ўзларига хос қўшимча мажбуриятлар олишган. Ёшлар бўлса мунтазам равишда меҳнат эстафетасига содиқ бўлиш билан бирга ўз билимларини ҳам тинмай ошириб боришга аҳд қилишган.

Ишчилар бирор масала тўғрисида бош қотиргудай бўлишса, ҳамиша коммунистлар бунга нима дер эканлар, дейишларича бор. Мана ўша ишчи Филиппов. Унинг ўзи кекса эмас. Лекин корхонада кўп йиллардан буён меҳнат қилиб катта тажриба тўплаган. Йиғув участкасининг пешқадамларидан ҳисобланади. Корхона меҳнаткашларининг машаққатли меҳнати шу йиғув цехининг Н. Филиппов, В. Фролов, И. Гинатуллин Т. Юсупов каби ўз ишининг устаси бўлган кишилар қўлида ўз якунини топади. Қудратли экскаваторлар йиғилади.

Шу йилнинг январь ойи ўрталарида цех коммунистлари муҳим бир масалани муҳокама қилиш учун йиғилишди. Тайёрланаётган маҳсулот сифати тўғрисида корхона техника контроли бўлими контролери В. Кузнецов доклад қилди. У бутун корхона коллективининг меҳнатини якунловчи йиғув цехининг ишчилари машина қисмларини пухта йиғмаётганликлари туфайли завод номига рекламация тушаётганлиги ҳақида гапирди.

Йиғилишдан кейин таҳқиддан тўғри хулоса чиқариб олган цех ишчилари юбилей йили марраларини янада зўр ғайрат билан эгаллашга бел боғладилар. Улар ўзлари тайёрлаган машиналарнинг бундан буён камчиликсиз бўлиши учун ҳаракат қилмоқдалар.

Коллектив ўртасида бирор масала кўтарилса, ёки бирор ташаббус туғилса, шунда ишчилар энг аввало:

— Коммунистлар нима дер эканлар,— деб қўйишади.

Коммунистларга нисбатан бу қадар катта ишонч нақадар улкан самаралар келтиришини улар билишади. Чунки ҳар бир ишда раҳнамо бўлган коммунистлар ҳамиша ўз бурчига содиқ.

С. КОСТЕНКО,
экскаватор заводи йиғув цехи партия бюросининг секретари.

Раъно Мирнеъматова пойтахтимиздаги «Қизил тонг» тикув фирмаси 2-тикувчилик цехининг пешқадам чевар тикувчиларидан бири. Бу меҳматсевар аёл шу корхонада беш йилдан буён ҳалол меҳнат қилиб, мунтазам равишда аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаради, смена ва ойлик топшириқларини 120—130 процентгача етказиб адо этмоқда.

Суратда: Р. Мирнеъматова.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

Омон Қосимов пойтахтимиздаги 1-темир-бетон маҳсулотлари заводининг пешқадам бетончиларидан ҳисобланади. У корхонанинг бошқа илғор ишчилари қатори мунтазам равишда сифатли маҳсулот тайёрлаш билан бирга смена ва ойлик топшириқларини анча ортиғи билан адо этади.

М. МЕДВЕДЬЕВ фотоси.

ЮБИЛЕЙ КЛУБЛАРИ

Фрунзе районида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан кенгайтирилган тадбирлар белгилаб чиқилган эди. Яқинда мухбиримиз бу тадбирларнинг қандай амалга оширилаётганлиги билан қизиқди. Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири И. Ф. Чебитко мухбиримизга қуйидагиларни айтди.

Район партия комитети Октябрь 50 йиллиги олдидан «Улуғ Октябрь ва Ўзбекистон» деган доимий юбилей лекторияси ташкил қилди. Тўқимачилар, пойафзалчилар маданият саройларида, маданият уйларида, кино-театрларда, клубларда тарихий-революцион ва ҳужжатли фильмлар кўрсатилмоқда.

Район мактабларида ҳам анчагина ишлар амалга оширилди. Жумладан 144, 87, 89, 160, 73, 172-ва бошқа мактабларда «Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги» бурчаклари ва Ленин хоналари ташкил этилди. Ўқувчилар ўртасида революцион темаларга бағишланган баҳслашувлар, Тошкент шаҳридаги тарихий-революцион жойларга экскурсиялар ташкил этилмоқда.

«Ўзбекистон 25 йиллиги» кинотеатрида «Оқшом» кинолекторийси ишлаб турибди. Бу ерда ҳар ойда икки марта тарихий воқеалар, атоқли кишилар ва уларнинг революцион фаолиятлари тўғрисидаги лекциялар ўтказилмоқда. Лекциялардан сўнг тарихий фильмлар кўрсатилмоқда. Яқинда бўлиб ўтган кинолекторий «Тошкент шаҳари меҳнаткашларининг революцион анъаналари» деган темага бағишланди.

Район партия комитети томонидан ташкил қилинган «Ленинча ишлаш услуби» деган темага бағишланган илмий назарий конференция жуда қизиқарли ўтди. Конференцияда 9 та доклад тингланди. Жумладан Тошкент тўқимачилик институтининг ректори, М. А. Хўжаева «Ишга илмий муносабатда бўлиш — Ленинча раҳбарликнинг асосий белгисидир», Биринчи пойафзал фабрикасининг директори Н. В. Кондратьев «Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва улар билан ишлаш — партия ва давлат раҳбарлигида асосий соҳа», Ўзбекистон ССР Енгил саноат министри Ф. Қўқонбоев «Бошқарув аппаратларига ленинча талаб» деган темаларда лекция ўқидилар.

Яқин орада бир қанча назарий конференциялар, меҳнаткашларнинг дам олиш кечалари ўтказилади. Ҳозир район медицина ходимларининг Ўзбекистонда Совет ҳокимияти йилларида медицинанинг ривожланишига бағишланган илмий-амалий конференциясини ўтказиш учун тайёргарлик кетмоқда. Ана шундай конференция давлат савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ходимлари ўртасида ҳам ўтказилади.

Маълумки Фрунзе районида Сайловчилар клублари ҳаммадан олдин ташкил этилган эди. Ҳозирги пайтда бу клублар «Юбилей клублари» деб атала бошланди. Бундай клублар тўқимачилар ва пойафзалчиларнинг санъат саройларида ишлаб турибди.

Олий ўқув юртлари партия ташкилотлари ҳам аҳоли ўртасида совет ҳокимияти йилларида қўлга киритилган ютуқларни кенг тарқатиш соҳасида анчагина ишлар қилмоқдалар. Олий ўқув юртларида ташкил этилган агитбригадалар республикамизнинг областларида, районларида Ўзбекистон қўлга киритган ютуқлар тўғрисида лекция ва докладлар билан чиқмоқдалар.

Пойтахтимиздаги илғор корхоналардан бири бўлган «Уртоқ» кондитер фабрикасининг коллективи Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилаётир. Бу фабрика коллективи ишлаб чиқараётган хилма-хил сифатли кондитер маҳсулотлари республикамиз меҳнаткашларига манзур бўлмоқда. Сиз суратда кўриб турган Вера Низомова шу фабриканинг илғор ишчиларидан бири. У конфет цехи илғор бригадасининг бошлиғи бўлиб ишлайди. Унинг бригадаси йиллик топшириқни ўн ойда бажаришга аҳд қилган.

Суратда: В. Низомова иш устида.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

БАХТИЁР БОЛАЛИК

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматимиз бахтиёр болаларга оталарча ғамхўрлик қилмоқда. Бунинг ёрқин намунасини мактабимиз мисолида кўриш мумкин. Мактабимизда 10 та фан кабинети, спорт зали, ошхона, кафе ишлаб турибди.

Бу йил мактабни 279 ўғил-қиз битириб чиқади. Етуклик аттестати оладиган ёшларнинг кўпчилиги ҳозирданоқ фабрика ва заводларга, пойтахтимиздаги қурилишларга бориб ишлаш истагини билдирмоқдалар.

Ҳозирги кунда асосий эътибор мактабимиз ўқувчиларининг ёзги дам олишини кўнгилдагидек ўтказишга қаратилган.

Мактаб атрофидаги «Ўзбекистон», Охунбобоев, «Иккинчи беш йиллик», «Ҳақиқат» маҳаллалари меҳнаткашларининг фарзандлари учун 250 ўринли пионер лагери ташкил қилдик. Мактабда ташкил қилинган бу пионер лагерида ошхона, караватлар, учта дам олиш айвончаси хуллас барча шарт-шароитлар яратилиб берилган. Шахмат-шашка клуби, 1200 китобга эга бўлган кутубхона дам олувчилар хизматида бўлади.

Пионер лагеридаги ўқувчиларни ёзги дам олиш плани ишлаб чиқилди.

Тарих ўқитувчиси Малик Мажидов раҳбарлигида дам олувчилар шаҳардаги тарихий жойларга экскурсиялар уюштирадилар. Биология ўқитувчиси Матлуба Расулова билан биргаликда ўқувчилар гербарий ва коллекциялар тўплайдилар.

Шунингдек дам олувчилар Бўстонлиқ, Оқтош, Чимён тоғларига бир уч кунлик походлар ҳам уюштирадилар.

Дам олувчилар билан иш олиб борадиган тарбиячилар масаласига алоҳида эътибор бердик. Болаларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида кўп йиллик меҳнат тажрибасига эга бўлган М. Мажидов, К. Қоробоева, Р. Асқарова, М. Расулева, Р. М. Семина каби ўқитувчилар ўз хоҳишлари билан мактаб пионер лагерида ишлаш истагини билдирдилар.

Мактаб пионер лагерида райондаги 95—59-мактаб ўқувчилари ҳам ўз пионер ёзини ўтказадилар. Уларнинг каникуллари қизиқарли ва мазмунли ўтиши учун қўлимиздан келган барча имкониятларни яратиб берамиз.

С. КАРИМОВ,
82-мактаб илмий бўлим мудири.

1953 ЙИЛ

5 ЯНВАРЬ. Тошкентдаги Темирйўлчилар саройида ишчи, хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ишлаган тасвирий ва амалий санъат намуналарининг биринчи республика кўргазмаси очилди.

1—2 ФЕВРАЛЬ. Тошкентда Ўзбекистон пахтакорларининг IX съезди бўлиб ўтди.

3 ФЕВРАЛЬ. Алишер Навоий номли театрда М. Ашрафий ва С. Н. Василенколарнинг «Улуғ канал» операсининг премьераси бўлди.

1 МАРТ. Ўзбекистон ССР маҳаллий Советларига сайловлар бўлиб ўтди.

МАРТ. Тошкентда русча-ўзбекча луғатнинг биринчи томи нашрдан чиқарилди. Бу луғатнинг иккинчи ва учинчи томлари босмага топширилди.

Бу кўп томли русча-ўзбекча луғат Ўрта Осиёда биринчи марта нашр этилиши эди.

МАРТ. Оммавий илмий ишлаб чиқариш аҳамиятига эга бўлган «Пахта учун кураш» янги журналининг биринчи сони босмадан чиқди.

1 АПРЕЛЬ. Ўзбекистон ғарбида Бухоро яқинидаги 1-қудуқдан саноат аҳамиятига эга бўлган газ фонтани отилиб чиқди.

Орадан ярим ой ўтгач Тошқудуқдаги биринчи қудуқдан ҳам газ фонтани отилди.

17 МАЙ. Республикада Ашула байрами бўлиб ўтди.

30 МАЙ. Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Советининг III сессияси бўлиб ўтди.

20 АВГУСТ. Ўзбекистон ССР Олий Советининг IV сессияси бўлиб ўтди.

12 АВГУСТ. Нукус шаҳрида Қорақалпоғистонда биринчи автомат телефон станцияси қурилиши тугалланди.

8 СЕНТЯБРЬ. Тошкентда Ўрта Осиё рассомларининг ижодий конференцияси очилди.

СЕНТЯБРЬ. Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозда Бекобод шаҳридаги 7 йиллик музика мактабининг филиали очилди. Бу республикада биринчи колхоз музика мактабидир.

НОЯБРЬ. Газлидаги 16-структурали қудуқдан биринчи газ фонтани отилиб чиқди.

9 ДЕКАБРЬ. Муқимий номли театрда «Муқимий» музикали драмасининг премьераси бўлди.

Қўқон—Будапешт

БУДАПЕШТ. «Хунгартекстиль» савдо бирлашмаси»—Қўқондаги 1-пахта заводи ана шу адресга аъло даражадаги тола юборди.

Бу Венгрия тўқимачилик саноати корхоналари учун юборилган хом ашёнинг биринчи партияси эмас. Қўқон пахтачилари йил бошидан бери Будапештга 1230 тонна юқори сифатли тола жўнатдилар. Венгер дўстларнинг заказлари муддатидан илгари адо этилмоқда.

* * *

Венгриядаги «Хемкомплекс» фирмаси Қўқондаги «Вольё 63 бин» газ аппаратлари заводига химия саноати учун пўлат арматура тайёрлаб юбориш тўғрисида заказ берди. Учинчи кварталда юқори босимли 440та вентиль ва зангламайдиган пўлатдан ясалган клапанлар етказиб бериш мўлжалланади.

Қўқон металлистлари Венгер дўстларнинг заказини муддатидан бир ой илгари бажаришга қарор қилдилар. Тайёр маҳсулот омборига Венгрия Халқ Республикаси учун юбориладиган 50 комплект арматура келтирилди.

* * *

Қўқон консерва заводи ташкил топгандан бери мамлакатнинг барча районларига мева ва сабзавотдан тайёрланган 11 миллион банка консерва жўнатди.

Бу корхона учун ускуналарнинг тўла комплексини Венгриянинг Будапештдаги «Ланг» фирмаси етказиб берган эди. Беш йилдирки, машиналар тинимсиз ишлаб турибди. Озиқ-овқат саноати ходимлари уларга юксак баҳо бермоқдалар. Юбилей йилида корхона савдо тармоғига яна 3,5 миллион банка мева ва сабзавот консерваларини етказиб беради.

(ЎзТАГ).

БОНН ВА АФРИКА «ГОРИЛЛАЛАРИ»

«НОЙЕС ДОЙЧЛАНД» ГРЕЦИЯДАГИ ВОҚЕАЛАР ҲАҚИДА

Бонн журналисти Вернер Хёфер ва Шпрингернинг Гамбургда чиқаётган «Вольтам зонтаг» газетасининг дипломатик мухбири Вольфанг Бретхольц яқинда Ғарбий Германия телевидениесининг эшиттиришлари вақтида етакчи шарҳловчилар сифатида чиқишди. Улар Грециядаги монарх-фашистлар режимининг террорчилик ҳаракатларини мақташди ва ҳарбий фитна ташкилотчиларига очиқдан-очиқ ўз хайрихоҳликларини изҳор қилишди. Бироқ эшиттиришлар вақтида фашист пропагандистларнинг ниятини аслида пучга чиқариб қўйган вазият рўй берди. Эшиттиришда қатнашган Греция ва Дания журналистлари Хёфер ва Бретхольц билан келишиш у ёқда турсин балки уларнинг Афина «гориллалари» ҳаракатининг демократик характери ҳақида даъволардан мазах қилиб кулдилар.

— Грецияда осойишталик ва тартиб ҳукмронлик қиляпти,—деди Бретхольц Дания журналисти Адольф Растенга мурожаат қилиб ва сўради:

— Сиз бунга қўшиласизми, шерик?

— Йўқ, асло, йўқ. Лекин мен Грецияда қабристондагидек мудҳиш тинчлик ва тартиб ҳукмронлик қиляпти дейилса рози бўлишим мумкин.

Афина журналисти Константин Николай Греция «гориллалари»ни мақтаган Вернер Хёферга мурожаат қилиб шундай деди:

— Ватанпарвар Константин Николай Греция еридан ҳарбий диктатуранинг барҳам бўлишини истайди.

Эшиттиришларни олиб бораётган Хёфер узил-кесил қилиб:

— Грецияда ҳарбий тўнтариш бўлганмас, деди.

Шундан кейин Растен яна суҳбатга аралашди:

— Ҳали сиз бу ҳақда эшитмаганмисиз, герр Хёфер? Фашистлар тўнтариши бўлганини бутун дунё биладн-ку, ҳа, тўнтаришнинг нақ ўзгинасн. Бунга бутун дунё норозилик билдирмоқда. Сиз бўлсангиз бу ҳақда ҳатто эшитмабсиз ҳам. Бу ўта ғалати-ку. Сиз у ерда маҳбуслар ва уларнинг оилалари билан қандай муомала қилишаётганидан хабарингиз борми?

— Бу маълум нарса-куя,—деди аччиғи келиб Бретхольц.

Растен унинг сўзини бўлди:

— Сизлар бу воқеаларга хотиржамлик билан қараяпсиз. Фашистларнинг бу фитнасидан сизлар ўзингизни енгил сезасизлар. Аммо халқлар уни қораламоқдалар ва унинг билан ҳеч қачон келиша олмайдилар.

(АПН)

ФРАНЦИЯ. Ҳалокатга учраган «Торри Канъон» танкеридан оққан нефть Франция қирғоқларига етиб келди.

Бу нефть оқиши натижасида денгиз плантациялари, балиқчилик, Бребандаги денгиз қушлари заповедниги қаттиқ зарар кўрди. Бу йилги ёзлик туристик мавсум ҳам хавф остида қолди.

Суратда: айрим районларда нефть қатлами 50 сантиметрга етди.

АФП — ТАСС фотоси.

СЕРФАЙЗ ХОНАДОН СОҲИБАСИ

Қуёш ўз нурларини туни билан эринмай сочиш учун лампочкаларга навбат бергандай бўлди. Минг товланиб турган ранг-баранг гуллар, хомтокдан чиқариб дид билан тараб қўйилган ток барглари, ғўралари шодамаржон олма-ю, шафтоли, олча-ю, гилос — ҳамма-ҳаммаси Ильич нурида бир бошқача жилоланиб турибди. Дилни равшан этадиган шу ҳовли ўртасида гилам, атлас кўрпачалар, нарёстиқлар тўшалган каравот кўзга ялт этиб ташланади. Унинг устида хонтахта. Хонтахтага оламда нимаки ноз-неъмат бўлса ҳаммасидан оз-оз қўйиб тўкис тузалган. Хонтахтанинг ўртасида катта гулласта.

Ана шу каравотда икки аёл ўтирибди. Буларнинг ҳар иккиси ҳам кексайиб қолишган. Лекин чеҳраларидан хандон кулги аримайди. Нималарнидир бир-бирларига сўзлашиб кулиб қўйишади. Эҳтимол, ёшликларини ўйлашаётгандир. Буларни дугоналар деб ўйламанг, янглишасиз. Улар бир қориндан талашиб тушган туғишган опа-сингиллар. Бугун ана шу хонадонда катта тўй тантанаси давом этмоқда.

Дарвоқе, қандай тўй дерсиз. Жуда катта тўй! Шу хонадоннинг энг қадрдон бекаси Хадича буви Мирзаеванинг 100 йиллик юбилейи нишонланаётир. Юз ёш айтишга осон. Аммо шу йиллар ичида Хадича буви қанчадан-қанча воқеаларнинг шоҳиди бўлган. Оналик мадҳини Хадича буви мисолида тараннум этгум бор. Онадек меҳрибон, болам деб ҳарқандай қийинчиликларга дош берадиган, уйқусини тарк этадиган, емай едирадиган, киймай кийдирадиган инсон, энг азиз инсон, бу — она!

Хадича буви Тошкент шаҳар Чилонзор районидаги Боғобод кўчасининг 52-уйида истиқомат қилади. Унинг ёшликдаги анчагина умрига, келинлигига, невара-чевара, авараларни кўришига, куёвлар орттиришига — яна қанчадан-қанча қувончларига шу мўъжазгина ҳовли гувоҳ. Ҳозир ҳам анча тетик. Келинларига уй тутиш, бола тарбияси, меҳмондўстлик сипорок кийиниш аҳиллик хусусида қимматли маслаҳатлар бериб толиқмайди.

Тонг отарда ўриндан туришни канда қилмайди. Ҳали қуёш жамол кўрсатмасдан аввал ҳовлидаги кўкатларни, гулларни шабнам аримасдан туриб томоша қилишни яхши кўради. Куни билан бу хонадондан меҳмон аримайди. Гоҳ невараси турмуш ўртоғи билан меҳрибон бувисини кўргани келса, гоҳ суюкли авараси гул кўтариб қадам ранжида қилади. Уни йўқлаб келувчилар жуда кўп. Бутун умри давомида бир маҳалла бўлгудек катта бир авлоднинг етишиб чиқишига сабаб бўлган шу она. Олти қиз, олти ўғил туғиб катта қилган. Уларнинг ҳаммаси бола-чақали бўлиб кетишган. Ана шу ўғил-қизларидан тарқаган болалар қарийб 200 тани ташкил этади.

Ҳали бу орада қуда-қудағайлари, қариндош-уруғлари ҳам кўп. Ҳар куни меҳмон аримайди деганимизга энди тушунгандирсиз. Хадича буви кенжа ўғли Абдулла акани ҳеч қаерга ишонмайди. Ҳамма болалари ҳовли жой-қилиб хонадондан чиқиб кетишган бўлса ҳам ёшлик йиллари ўтгани учунми, Абдулласини кўзи киймайми, ҳарқалай шу хонадонда яшашни афзал кўради.

Хадича буви катта бир хонадонга файз бағишлаб турувчи уй соҳибаси. Шу авлоднинг тўйларига маъракаларига маслаҳат берувчи, бош-қош бўлувчи ҳам Хадича бувининг ўзи. Мана бугун Ильич нурлари ёғдуси сочилиб турган катта ҳовлида стол-стуллар безатиқлик. Уни Хадича бувининг барча қариндошлари тўлдиришиб ўтиришибди. Маҳалладаги ҳаваскорлар тўгарагининг аъзолари табаррук аёл шаънига куйлар янгратишмоқда, ашулалар айтишмоқда. Хадича буви тўпланганларга меҳр билан бир-бир қараб чиқади. Тиши йўқ бўлса ҳам лаблари тамшангалиги алланималар деб синглисига сўзлаётганлиги узоқдан ҳам билиниб турибди.

Шу боқишда нуроний буви жуда ҳам тўлқинланиб турибди. Ўғил-қизларидан, невараларидан, чевараларидан, авараларидан эл-юрт қунига ярайдиган турли мутахассислар етишиб чиққан. Улар орасида ўқитувчилар ҳам, врачлар ҳам, ишчилар ҳам, деҳқонлар ҳам, савдо, маданият ходимлари ҳам бор. Ҳамманинг кўнглидагини бирин-кетин сўзга чиққан сўзамоллар гапириб бўлишди. Хадича бувига узоқ умр, сиҳат-саломатлик тилашди. Расамати билан қуюқ-суюқ овқатлар тортилиб турибди. Фрунзе районидаги ўрта мактаб директори куёви Одил Каюмов табаррук она шаънига тўқиган шеърини баланд овоз билан ўқиб беради...

Ҳар хил маъракаларда бўлганмиз. Лекин бир онахонимизнинг юз йиллик юбилейини нишонлашдек қувончли йиғинда қатнашишнинг ўзига хос бир завқи бўлар экан. Оналаримиз, ўғил-қизларини боқиб катта қилган, ҳар қандай қийинчиликларга кўнган, лекин ҳеч бирини миннат қилмаган оталаримиз шаънига қандай илиқ сўзлар айтсак, мадҳ этсак, арзийди. Қиройи маърака бўлса шундай бўлса! Улуғлар ёшини нишонлашга бағишланган кечаларимиз кўпаяверсин. Зотан, ота-она болам дейди, бола ҳам ота-онанинг ҳурмат-иззатини ўрнига қўйса, қариганда уларга мадад берса, эл-юрт қилган хизмати билан мадор бўлишса қандай яхши!

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

МУҲАММАДШАРИФ СЎФИЗОДА

БИРИНЧИ ЎЗБЕК ХАЛҚ ШОИРИ

Муҳаммадшариф Эгамберди ўғли Сўфизода 1866 йилда Чустда майда ҳунарманд оиласида туғилди. Бўлажак шоирнинг отаси Эгамберди пичоқчи ғоят қашшоқ, ўта содда ва тўғри одам бўлганидан. маҳаллада уни Эгамберди сўфи деб атаганларки, кейинчалик Муҳаммадшариф ҳам ўзига Сўфизода тахаллусини олган.

Сўфизоданинг ёшлиги Чустда ўтди, Маҳалласидаги мактабда бошланғич таълим олди. Ёшлигидан шеъриятга жуда қизиқди. Ўзбек ва тожик классик адабиётининг Навоий, Фирдавсий, Ҳофиз, Бедил, Машраб каби улкан сиймоларининг ижодини қунт билан ўрганди. Шунингдек, ўзи ҳам машқий шеърлар ёза бошлади. Шу нарса характерлики, унинг дастлабки машқий шеърлари ҳажвий услубда бўлган ва бу ҳолат уни мактабдан ҳайдалишига олиб келган.

Сўфизода ўзидаги илм-маърифат, ўқиш ва ўрганишга бўлган кучли ҳавас туфайли машаққат ва тўсқинликларга қарамай, билимини оширишга интилди. У даврда чиқиб турган «Туркистон вилоятининг газети» кейинроқ эса Қозон, Уфа, Оренбург ва Боқчаройда нашр этилган татарча газета ва журналларни олиб ўқишга муяссар бўлди. Шоир 1893—1898 йиллар орасида Қўқонда яшаб, бу ерда Муқимий бошлиқ халқпарвар шоирлар доираси билан яқинлашди. улардан таъсирланиб, маърифат ва тараққийпарварлик руҳида шеърлар яратди.

1899 йилда шоир Чустга қайтди. Лекин бу ерда узоқ туролмади. Чунки Сўфизода Чуст қозисини ҳажв қилиб, каттагина манзума ёзди. Шунинг оқибатида қози ва маҳаллий амалдорлар шоирга қутуриб ҳужум қилдилар. Уни ўлдирмоқчи бўлдилар. Бу таъқибдан қутулиш учун Сўфизода Чустни тарк этишга мажбур бўлди. Кавказнинг Боку ва Тифлис шаҳарларида бўлиб, озар халқининг Жалил Маматқулизода, Собир Тоҳирзода, Муҳаммад Ҳодий каби илғор маданият арбоблари билан танишди. Улардан кўп нарса ўрганди, ижодий ҳамкорлик қилди.

Сўфизода 1907—1910 йиллар орасида Туркия, Арабистон ва Ҳиндистонга саёҳат қилди. Бу мамлакатлардаги маданий ҳаёт билан яқиндан танишишга интилди. 1910 йилда яна Туркистонга қайтди, Қорақалпоғистоннинг Қўнғирот районида мактаб очиб, то 1913 йилгача муаллимлик қилди. Чустга қайтиб, янги услубдаги мактаб очди. Аммо яна маҳаллий бой ва уламоларнинг таъқибига учраб. орадан кўп ўтмай Чустдан кўчиб кетишга мажбур бўлди.

1915 йилда яна ҳинд ерига, кейин эса Афғонистонга бориб, у ерда ҳам ўзининг ижодий ва педагогик фаолиятини давом эттирди. Афғон халқининг илғор маърифат ва маданият арбоблари билан дўстлашди. Ўзидаги ақл-заковат ва чуқур билим туфайли маориф назоратида юқори лавозимни эгаллади. Фақат 1918 йилдагина Совет мамлакатига дўстона сафар билан келган афғон делегациясининг аъзоси сифатида ўз юртига қайтишга муваффақ бўлди ва шу ерда қолди.

Муҳаммад Сўфизода адабий ижодга Октябрь революциясидан анча илгари кириб келди. У ўзининг чуқур ижтимоий мазмун ва маърифатпарварлик ғоялари билан йўғирилган шеърлари ва замонадаги разолатларни беомон фош этувчи ўткир ҳажвлари билан революция арафасидаги халқпарвар адабий ҳаракатчиликнинг ёрқин сиймоларидан бири даражасига кўтарилди.

Шоир «Бахший», «Сўфизода» тахаллуслари билан «Туркистон вилоятининг газети», «Садоий Фарғона», «Садоий Туркистон» газеталарида мунтазам суратда чиқиб турди. Унинг революцияга қадар яратган асарларининг ғоявий-бадиий хислати ва мавзў доираси — эзилган омманинг жаҳолат, бидъат ва диний афсоналар ғубори билан қопланган қалбини илм ва маърифат нури билан равшанлаштиришга интилиш, ҳуқуқсизлик, инсон иззат-нафси, ор-номуси ва шарафининг ҳақоратланишига қарши кескин эътироз, замонадаги социал тузум ва адолатсизликдан норозилик, ҳукмрон социал гуруҳларнинг разолат тўла қилмишларини беомон фош этиш, маърифат ва маданиятни эгаллашга қизғин ташвиқ, оддий меҳнат аҳлининг келажак истиқболи ҳақида ташвиш чекиш ва нажот йўлини ахтаришга интилганлиги билан характерланади.

Сўфизоданинг «Ватан», «Муслималар», «Хонимлар исминда», «Ўзбек хонимига», «Чустлилар бизлар», «Айтинг бу сўзимни», «Даканинг», «Бедананг», «Бурга» каби ҳажвий асарларида бу даврдаги жаҳолатпарастлик ва ҳокимлар орасидаги қаллобликни беомон савалайди. Шоир:

Кириб ваҳдат хумига носоводликни рангланглар,
Ки қишлоқ ошнолиғ боридан ғайр ила тонгланглар,
Буни масжид деюрлар, на само аҳлига манзилдур,
Боринг, сўфилар, эшшак каби саҳрога ҳангранглар!—

дея дин ва диний ақидалар, руҳонийлар устидан ўткир заҳарханда қилади. Шоир оддий халққа қарата:

Пирим деб сажда қилган муршидингдур халқ сайёди,
Омон, алданма йўқсул, шайхлар иблис устоди,—

деб хитоб қилиш билан, дин аҳлларининг разил қилмишлари ва ботиний қиёфаларини журъат билан фош этиб ташлайди.

Сўфизоданинг революцияга қадар бўлган ижодида, унинг «Чустлилар бизлар» ҳажви диққатга сазовордир.

Муаллимни қувиб, мактабни ёпгон,
чустлилар-бизлар,
Бериб, пора приставларни топгон,
чустлилар-бизлар...
Дуо қилсун дедук қизларни сотдик
оқсоқолларга.
Ва лекин қилгуми оламни вайрон,
чустлилар-бизлар.
Кўринг инсофни, пулсиз камбағал
қирқ ёшида бўйдоқ,
Даги бир чорасиз ҳар ерда сарсон,
чустлилар-бизлар.
Калава сотса тенг ярмин урурмиз
бева занлардан,
Худога «эрка банда», ҳар бири хон,
чустлилар-бизлар...
Есун тўқлар, эшик олдида турсун
телмуруб очлар,
Шу одатни чиқарган хўб пурдон,
чустлилар-бизлар.

Ҳукмрон табақаларнинг халқ бошига ёғдираётган азоб-уқубатларидан ғазабланган шоир:

Камбағаллар йиғилиб, бойни қувинг
дунёдан,
Ўт қўйиб салласига, қўлни ювинг
муллодан!—

деб баралла хитоб қилади, меҳнаткаш оммани актив курашга чақиради. Ўзининг бундай жасоратли чиқишлари «эвазига» юртидан бадарға бўлиб, узоқ вақт дарбадарликда умр ўтказишга мажбур бўлган Сўфизода Октябрь революцияси туфайлигина 1918 йилда яна ватанига қайтиб келишга муяссар бўлди. Сўфизода ўзи орзу қилган «адолат замони»ни чин юракдан қабул қилди. Коммунистик партия сафига кириб, ўзининг бутун истеъдоди ва ташкилотчилик қобилиятини янги тузумни мустаҳкамлаш хизматига бағишлади. Октябрь ва янги тузумни куйлади. Шоир Сўфизода асарлари «Фарғона», «Қизил Ўзбекистон» газеталари ва «Муштум» журнали саҳифаларида мунтазам босилиб турди. Шоирнинг «Муборак», «Хуржун», «Қалайсизлар», «Оч кўзингни», «Беш ёрлар тилидан», «Сайловга», «Сайловда ютиб чиққан ишчи-деҳқонлар ашуласи», «Яшнатайлик шонли Шўрони». «Байрам нашидалари» каби ўнлаб асарларида замондаги муҳим ҳодисалар ўз бадиий ифодасини топди.

Баланд эт ҳимматингни, мард бўл,
мардона меҳнаткаш!
Ҳақиқий большевиклар фирқасини
ортидан эргаш!
Вафо, андешали озода маслаклар
билан бирлаш!
Мунофиқ, муттаҳам шаллақиларнинг
чораси ҳайдаш!
Кесиб ташлаш керак носур бўлган
сакта аъзони!
Асокаш бўлса шабкўр, тентиратгай
йўлда аъмони!

каби оташин хитоб билан меҳнаткаш оммага мурожаат қилар экан, совет кишиларини: «Юринг Ленин шиори остида байналмилал йўлга», — дея олга ундайди. Бу ғоя жаҳон пролетариатининг интернационал ҳамкорлиги — дунё империализми устидан қозонилиши муқаррар бўлган зафарнинг бирдан-бир тўғри йўли деб талқин этди.

Сўфизода умрининг охирига қадар ўз қаламини совет кишиларининг зафаркор курашларига ҳамоҳанг қилишга интилди. Шунинг учун ҳам у биринчи бўлиб Ўзбекистон халқ шоири унвонига (1925 йил) сазовор бўлди.

Шоир Сўфизода 1937 йилда вафот этди.

Октябрь таронаси

Бу кун йиқилди у кунги ҳисори аҳли фасод,
Бу кун йиқилди у кунги шиканжаи бедод.
Бу кун йўқ ўлди ўшал золими жафо бунёд,
Жаҳонга қўйди қадам янги дилбари навзод.
Бу кун қорин қули руҳониларга мужиби ғам,
Яканчи дангаса бойлар гуруҳига мотам,
Тамоми ишчига байналмилал улуғ байрам,
Салом сизга саломки саҳнаи олам,
Шарафли, шонли гўзал чашнангиз муборакбод,
Ки биздан ибрат олинг, бирлашинг, бўлинг озод,
Ҳамиша элга қилиб адли омили жамъил,
Яшашга ҳақли ҳукумат кечирди ўн беш йил.
Асосий мақсадига бўлди камбағал восил,
Шунинг учун бўкириб зор йиғлади Черчил.
Чунончи тантанали Октябрда йўқсул шод,
Фақат тўшакда касал «болдивин», деган пород.
Сиёсий раҳбаримиз фирқа одилпарвар,
Ишончли қувватимиз — қаҳрамон қизил аскар.
Ҳамиша кўрсатадир дунёга ҳунар зафар.
Амалда ер юзининг халқига вафо густар,
Қўлингни торт ёқамиздан, кўзингни оч, сайёд,
Уринма кўп, барибир заҳматинг бўлур барбод.
Суюнчи бер, қанисан қумри, қайдасан булбул,
Чаманда бошқача байрам очилди жонли гул,
Суюқли соқи узат навбатимда соғири мўл,
Қиё боқиб менга, байрам туфайли бир гул.
Кўмак қўлини чўзиб қил харобани обод,
Оёқ яланг, бош очиқ Сўфизодани эт шод.

МУБОРАК

Йўқсул — эли хотин-қиз бўлсун сафо муборак,
Ташлаб паранжи энди топқон зиё муборак.
Фирқа сизни яшатти, банддан тамом бўшатти,
Гўёки қанд ушатти дардга даво муборак.
Битди ҳамма хурофат, хотин-қиз бўлди озод,
Дунёмиз бўлди обод, нашъу-намо муборак.
Қоронғудан қочишқон, рухсорини очишқон,
Оламга нур сочишқон, фаҳми расо муборак.
Эшону мулла ўлсун, паранжига ўралсун,
Ер юзидан йўқолсун ул бедаво муборак.
Чўри каби сотилгон, зиндон сари отилгон,
Ғам уйида «боқилгон» бўлди раҳо[1], муборак.
Шаръу шариат алъон[2] қолди тамом ҳайрон,
Дин аҳлин ютқазиб қон, берган жазо, муборак.
Нотўғри фикр бу дам, топти тамом барҳам,
Этсангиз энди сиз ҳам «Муштум» таго муборак.

1) Раҳо — халос бўлиш.
2) Алъон — ҳозир.

САЙЛОВДА ЮТИБ ЧИҚҚАН ИШЧИ-ДЕҲҚОНЛАР АШУЛАСИ

Бўлиб шўрога сайлов, қувладик кўп худнамоларни,
Қиморбоз ҳам ароқхўр, банги-ю соҳиб дуоларни,
Уриб, ҳайдаб чиқардик лўттибоз, кўнгли қораларни,
Тушиб лунжига тарсак чатдаги бўлмиш имоларни,
Шипирдик ишчи-деҳқон сафларидан ул алоларни.
Ёзилди нечани ҳақсиз қилиб, деволга чапланди,
Ўқиган камбағаллар дер эдилар энди бопланди,
Чидолмай нечаларнинг кўкраги занлара тўпланди.
Ёпиштирдик бориб ахлага кўшмоқликка қопланди.
Имом ҳам сўфи, муштумзўр, бою эшон боболарни,
Очиб сайлов учун мажлис, ўтирди жо-бажо ҳайъат,
Дедик эски раисларга қани қилғонларинг кўрсат,
Вакилмиз дердинг бизларга, қилдин сек қалай хизмат?
Ҳисобига қараб қиймат бериб дедик, балли, раҳмат,
Қурултой бериб керсак бирла хўп яхши баҳоларни.
Ҳисоб берди ютиб тупрук яна баъзи нўноқлар ҳам,
Очилди яра экан нафси ёғли тамоқлар ҳам,
Хароб мактаб, бузуқ йўл, кўприклар шалоқлар ҳам,
Сўрамай камбағалнинг арзини бойга иноқлар ҳам,
Бизим берган баҳо шул бўлди, чиқ деб рўдапоinternal
Очиб ташлаб бу сайловда яна кўп сирри пинҳонни,
Қўйилди кавушин ўнглаб неча рангга бўялганни,
Мусаффоланди шўро, қўймади бир ғайри виждонни,
Чақирдик бия, келинг сайловга деб ишчи-деҳқонни,
Сиқиб ташланди шўро составидан мағзаволарни.
Бу кун сайловда батрак ишчиларнинг сони кўп ошди,
У қуллик занжирин узган хотин-қизлар тўлиб-тошди,
Яна атрофимизда муттаҳамлар кўп безаклашди,
Киролмай қолди ошнолар улуғ-аймоқчилар шошди,
Қабул қилмай чиқардик, аммавачча ҳам ғаголарни.
Тамом қилдик бу кун қишлоқда сайловни бўлиб хуррам,
Ҳама чирки фалокатларни шўродан қилиб барҳам,
Бу сайловда ўтиб чин меҳнат аҳли қиз-хотинлар ҳам,
Қўярлар эмди ҳур меҳнат элини дардиға малҳам,
Қўйиб устола тарқалдик ҳама фикри расоларни.

Сайловга

Халойиқ ҳар маҳал сайловга ҳақлиқларни чорланглар,
Районлашмоқ учун ҳиммат самандини эгарланглар,
Яқин бўлсин улус шўроға қишлоқни шаҳарланглар,
Хотин-қизларни ҳам мажлисга келгин деб хабарланглар,
Курашмоқ чоғидир бойларга қарши белни боғланглар,
Эзилган камбағал бечора деҳқонларни сайланглар.
Қурултойларда сайлаб, сайланишдан сўфилар маҳрум,
Ҳаромизода эшон қашқалиқ отлар каби маълум,
Муаззин эскидан ҳайвоний нотиқ, ҳайкали мавҳум,
Доғи масжид имоми энг зарарли сойиби машъум,
Бу аблаҳларни ҳаргизгмаслаҳат базмига қўйманглар,
Тавозуъ қилса душман балки яхшиликка юрманглар.
Шуларнинг синфидан айниқса зоҳидман деган бумлар,
Хиёнат маъдани руҳониларнинг пайрави, думлар,
Мулозимпешалик касбида бўлган саллалик хумлар,
Чунончи шунга ўхшаш тулки қуйруқ, фил хартумлар,
Сиёсий песпардур ёндошиб ёнида юрманглар,
Хазар айланг мободо гаплашиб олдида турманглар.
Районлашмоқда мақсад шулки бўлсин мамлакат обод,
Уловсизлар узоқ марказга борди-келдидан озод,
Ҳукумат соридин йўқсулга етсун тезроқ имдод,
Йўқолсин ўрталикдан бир йўли таъсири истибдод,
Васият қилди Ленин ҳарнаким эсдан чиқарманглар,
Қипиб сайлов вакили эски золимни юборманглар.

САҲИФАНИ ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ КАНДИДАТИ **МУҲСИН ЗОКИРОВ** ТАЙЁРЛАГАН.

Қалайсизлар?

(Ерислоҳоти муносабати билан)

УЛАР:

Берилди номаи аъмолимиз афсус чап қўлдан,
Жаҳаннам сориға сургун қилиндик хавфли йўлдан,
Ижозат йўқ балиқ овлаб, тириклик қилгали кўлдан,
Ўтун юклаб келиб сотмоқ учун рухсат қани чўлдан,
Дариғо, қўшчилар бизларни роҳатдан айирдилар,
Иложи қилдилар ердан, зироатдан айирдилар.

БИЗ:

Ичиб бечора йўқсул қонини, орттирдингиз ҳаш мат,
Кечилмас журмингиз тасдиқига иқрорингиз ҳужжат,
Шу кундан эътиб оран халқ сиздан этдилар нафрат,
Осилди гардани мағрурингизга лавҳаий лаънат,
Қутурган бўри бойлар, тулки эшонлар, қалайсизлар,
Жаҳон чодир хаёли ручи шайтонлар, қалайсизлар.

УЛАР:

Қилар эрдик ҳамиша айши ишрат, кайфи шоҳона,
Сунар эрди қадаҳ маъшуқаи манглуи мастона,
Муҳайё эрди асбоби тааммул бирла кошона,
Эдик биз шамъи гўё, камбағаллар эрди парвона,
Дариғо, қўшчилар бизларни роҳатдан айирдилар,
Иложи қилдилар ердан, зироатдан айирдилар.

БИЗ:

Ҳидоят қилди Ленин — ишчиларни айлади иршод,
Асорат панжасидан токи қилсун жумлани озод.
Умид этма саломат файзидан э қатлаи бедод,
Жазо маҳкумидир албатта, у ким қалб истибдод,
Қутурган бўри бойлар, тулки эшонлар, қалайсизлар,
Жаҳон шайтон хаёли, ручи шайтонлар қалайсизлар.

УЛАР:

Қурулди ерга ноғаҳ тахтаи шатранж ислоҳат,
Ўйин бошланди, бизлар энг биринчи бўлдик мот,
Этак бирлан қуёшни ёшириш мумкинмидир ҳайҳот,
Харифлар ҳақларини этдилар қонун билан исбот,
Дариғо, қўшчилар бизларни роҳатдан айирдилар,
Иложи қилдилар, ердан, зироатдан айирдилар.

БИЗ:

Жафо майдонида Ҳажжожи золим сизга ҳамоҳанг,
Азозилдан оғирсиз ҳийлада зероки йўқ посанг,
Вужудингиз фириб андозасига қолиби найранг,
Хижолат қомати машъумингиздан сояи абранг,
Қутурган бўри бойлар, тулки эшонлар, қалайсизлар,
Жаҳон чодир хаёли, ручи шайтонлар қалайсизлар.

УЛАР:

Етиб ортар эди муштумдаги юмруқ билан калтак,
Риоят қилмайин «Фарғонадан» ҳам отдилар жиртак,
Қурултой мажлисида маргимизга урдилар қарсак,
Халойиқ ичра чандон қилдилар мардуд мустадрак,
Дариғо, қўшчилар бизларни роҳатдан айирдилар,
Иложи қилдилар, ердан, зироатдан айирдилар.

БИЗ:

Омон бўлсин қизил байроқ билан байналминал шўро,
Матонатли муборак маслаки марғуб дилоро,
Муқаддас мақсади оина ҳумоюн, машраби зебо,
Яшатди ишчи-деҳқон оммасини, яшнади дунё,
Қутурган бўри бойлар, тулки эшонлар, қалайсизлар,
Жаҳон чодир хаёли ручи шайтонлар, қалайсизлар.

БИЗ:

Қутурган бўри бойлар, тулки эшонлар, қалайсизлар!
Жаҳолат ҳайкали, манҳус нодонлар, қалайсизлар!
Улус бошига кулфат, элга товонлар, қалайсизлар!
Қурумсоқ, рўдапо эски мусулмонлар, қалайсизлар!
Ҳақиқат душмани, ғули биёбонлар, қалайсизлар!
Жамоат ҳайкали, манҳус нодонлар, қалайсизлар!

УЛАР:

Дариғо, қўшчилар бизларни роҳатдан айирдилар,
Иложи қилдилар ердан, зироатдан айирдилар,
Этиб расвойи олам шон-шавкатдан айирдилар,
Чекилдик гўшаи узлатга, давлатдин айирдилар,
Қадимий кўру кут сармоя-савлатдан айирдилар,
Ғизомиз заҳру қотил, ноз-неъматдан айирдилар.

БИЗ:

Ажаб бўлди, адаб сиз муттаҳамлар, сизга шу ҳам кам,
Бутун дунёда батрак синфи ушбу шевадин хуррам,
Ошарсиз эмдидан сўнг тушда сабзи, кечкурун шалғам,
Ичарсиз балки ховар жомидан сув ўрнига шабнам,
Қутурган бўри бойлар, тулки эшонлар, қалайсизлар,
Жаҳон чодир хаёли, ручи шайтонлар, қалайсизлар!

УЛАР:

Ўлуб қолдик, биродар, ҳовлимиздан қилма истифсор,
Хусусий мулкимизни маҳв қилди фирқаи аброр.
Маишат бодасидин маст эрдук, қилдилар ҳушёр,
Жигарлар шарҳа-шарҳа, бағримиз қон, кўнглимиз афкор,
Дариғо, қўшчилар бизларни роҳатдан айирдилар,
Иложи қилдилар ердан, зироатдан айирдилар.

БИЗ:

Синаб иқболингиздан фол кўрди растада роммол,
Хабар берди мукофоти аламдан нуқтаи машҳол,
Деди: сизлар бугун ё эрта бит бозорига даллол,
Васи кўкнорилар базмига равшан бергучи наққол,
Қутурган бўри бойлар, тулки эшонлар, қалайсизлар.
Жаҳон чодир хаёли ручи шайтонлар, қалайсизлар!

ШОИРНИ ЭСЛАБ...

Муҳаммадшариф Сўфизода ёки эл орасида «Машариф муаллимни» — «Машариф домлани» инқилобга қадар ҳам Фарғона музофатида аҳли илм ва аҳли маърифат орасида танимаган одам кам бўлса керак. Бу гапнинг жони бор. Мен у кишини янглишмасам, 1895-96 йиллардан бери биламан, билагина эмас, биз яқин ошна бўлиб қолган эдик. Машариф домла билан танишиш тарихи қизиқ бўлди. Мен 21-22 ёшларимда устозимиз Мансурхон охунд билан бирга Наманганга бордик. Наманганнинг кўпгина қишлоқларига меҳмон бўлиб бордик. Сафаримизнинг иккинчи ойида бўлса керак. Чустда ўн кунча туриб қолдик. Ана шунда, бир неча мажлисларда «Сўфизода», «Машариф муаллим» деган номни аҳли мажлислардан баъзилари эҳтиром билан, баъзиси эса ижирғаниб ёки ёқтирмагандай бўлиб тилга олди. Ҳар нарсага қизиқувчан бўлганлигим сабабли, Мансурхон домладан «Устоз, соҳиби хонадондан илтимос қилсангиз, мени ўша Сўфизода билан таништирсалар», — деб илтижо қилдим. У киши рози бўлиб, соҳиби хонадонга: «Сўфизодани ҳам навбатдаги мажлисга чақирсангизлар, шогирдимиз у зот билан танишмоқ иштиёқида», — дедилар. Меҳмон эмасмизми, илтижойимиз ёндими-йўқми, таклиф қилишди Ниҳоят, меҳмонлар ўтирган хонага оддийгина кийинган, устида алак тўн ва чуст дўппи кийган барваста қомат, кўзлари чақнаб турган мен тенги бир йигит кириб келди. Уй эгаси менга имлаб: «Ана, Сўфизодангиз ҳам келди, ёнингизга таклиф қилинг, тўйгунча суҳбатлашинг», — деди. Енма-ён ўтириб, аввал уёқ буёқдан сўзлашган бўлдик, ҳол-аҳвол сўрашдик. Лекин тез орада иккаламиз ҳам сезмаганимиз ҳолда суҳбатимиз мавзуи замон аҳволи, маърифат тарқатиш ва мактабларда ўқитиш йўсуни, дин аҳллари орасидаги жаҳолатпарастлик эл ўртасида илдиз отиб кетган бидъат, хурофат, нодонлик ва бу ишларни кучайиши кимга қўл келиши масалаларига айланиб кетди. Шу суҳбатдаёқ, мен Сўфизодани жаҳолатпараст ва нодон уламо доираларига нисбатан ашаддий душманлик назари билан қараганлигини сезиб олдим. Сўфизоданинг бундай кайфияти менга жуда маъқул тушди. Чунки бизнинг устозимиз Мансурхон охунд ҳам замонанинг илғор, маърифатпарвар кишиларидан бўлиб, биз шогирдларини ҳам шу руҳда тарбиялар, жаҳолат ва бидъатпарастликка муросасиз бўлишни уқтирар эдилар. Менинг ўзим ҳам ўшандай уламоларни ҳеч ёқтирмас эдим. Шу йўсин иккиламиз бир-биримизни яхши тушуниб олдик. Эртасига учрашмоққа ваъдалашиб, ажралишдик. Шундан кейин яна икки-уч марта суҳбатлашдик. Сўфизода шоир ҳам экан. Шоирлигини биринчи суҳбатда сездирмади. Лекин кейинги суҳбатларимизда анча очилиб кетиб, ашъор дафтарини очиб (кўк муқава қилинган контор қоғозлик дафтари бўларди ва у дафтар доим қўйнида юрарди), уч-тўрт шеър ўқиб берди. Шеърлар маърифатга ташвиқ, болалар тарбияси, ота-оналарни ўз фарзандларини ўқитишга даъват, энг қизиғи, қизларни ҳам ўқитиш масалаларига бағишланган эди. Шеърлар менга жуда маъқул бўлди. Улардан дарҳол Сўфизоданинг ижозати билан бир нусхадан кўчириб олдим. Учинчи ёки тўртинчи учрашганимизда эса, у зот ўзи очган янги усулдаги мактабни бориб кўришга таклиф қилди. Мактаб қишлоқ чеккасида (у вақтларда Чуст шаҳар эмас, катта қишлоқ эди чамамда) харобагина бир уйнинг ташқарисидаги меҳмонхонага жойлашган эди. Хонада икки дарича бўлиб, анчагина ёруғ, саҳни кенг бўлиб, 20-25 бола учун тахтадан ўтирғич ва ёзув тахтаси ўрнатилган, деворига эса ҳаммага кўринадиган ерга катта қора тахта осиб қўйилган. Ўқувчиларнинг ҳар бирининг олдида қадимий ўқитиш таомилига мувофиқ хат машқ қилинувчи тахтачалар эмас, билмадим, у вақтда қандай йўл билан топилган дафтар ва қалам бор эди. Мен уларни қаердан ва қандай қилиб топилганини сўрашга иймандим (ахир, у даврларда, айниқса, қишлоқ шароитида бу нарсаларни топиш осон гап эмасдида). Лекин Машариф муаллимнинг ғайрат ва шижоатига, ёшларни, хусусан халқ фарзандларини ўқитишга бу қадар садоқат билан ҳаракат қилаётганига таҳсин ва офарин ўқидим. Бу тўғрида ўзига ҳам айтдим. Шундай қилиб, беш-олти кун ичида иккаламиз яхшигина ошна бўлиб қолдик. Хайрлаша туриб мен уни Тошкентга таклиф қилдим. Сўфизода эса: Тошкентга сафар қилишим, ҳозирча, амримаҳолдуров, аммо хат орқали алоқа қилиб туришимиз муқаррар гап», — деб, мени яна бафуржа, хотиржамликда Чустга меҳмон бўлиб келишга даъват этди. Қисқаси, биринчи учрашувимиздаёқ Сўфизода ҳақида менда жуда яхши таассурот қолди. Тошкентга қайтиб келгач, мен унга бир қанча китоблар, Тошкентда чоп қилинган «Баёз»лардан, шунингдек, Уфада татар тилида чиққан мактаб ўқиш китобларидан юбордим.

Шу тариқа 5-6 йил давомида биз жуда қалин алоқада бўлиб турдик. Кейин мен Бухорога кетиб қолдим. Бир неча йиллар орада хат-хабар бўлмай қолди. Наманган тарафдан келганлардан Сўфизода ҳақида суриштирсам, уларнинг ҳар бири ҳар хил жавоб берди. Фақат бир киши Сўфизода уламолар ҳақида кўп беадаб гаплар айтгани ва ништари оғули ҳажвиётлар ёзгани сабабли ўз юртидан қувғин қилинган, қаерга кетгани номаълум эмиш, деб жавоб қилди. Шундай қилиб, орадаги алоқа то инқилобга қадар узилиб қолди. Фақат «Туркистон вилоятининг газети» ва «Садойи Туркистон» газеталарида унинг бир неча шеърларини ўқиб қолдим. Остроумов тўрадан «Бу одам ҳозир қаерда?» — деб сўрасам, шеърларини Афғонистондан ва яна қандайдир шаҳарлардан юбориб турипти, деган жавобни олдим.

Бу орада подшоҳ ағдарилди. Октябрь инқилоби бўлди. Мен Тошкентнинг Себзор даҳасидаги Улуғбек мактабида муаллимлик қила бошладим.

1918 йилнинг баҳор ойлари бўлса керак, уйда эдим, биров эшик қоқди. Чиқиб қарасам, афғон савдогарлари шаклл-шамойилида кийинган бир одам турипти. Тўғриси, аввал таниёлмадим. У киши эса: «Ҳа қариб қолибманми, танимадингиз» — деди. Овозидан дарҳол Сўфизода эканлигини эсладим. Иккимиз қучоқлашиб кўришиб кетдик. Дарҳол уйга таклиф қилиб олиб кирдим. Ҳол-аҳвол сўрашгач «Оламда саломат бормисиз» десам, «борман ҳам, йўқман ҳам» дея табассум қилди. Кейин, ўз саргузаштларини сўзлаб берди. Кўп сарсон-саргардон бўлган. Бир бурда нон топиш учун ҳаммолликдан тортиб, ҳаммомда гўлоҳиликкача бўлган касбларни қилган, ниҳоят мирзалик, кейин маориф назоратида тилмочлик ва бошқа ишларга тайинланган. Сўфизода меникида бир ой чамаси меҳмон бўлгач ўз юрти Чустга жўнаб кетди. У ерда ўз маърифатпарварлик фаолиятини қизгин йўлга қўйди. Мактаблар очди.

Бу орада мен Чустда, у Тошкентда бир неча бор меҳмон бўлдик. Шоирлиги гуркираб кетди. Халқ шоири бўлди. Муборакбод қилгани Чустга бордик. Хулласи калом, то умрининг охирига қадар иккимиз қадрдон дўст бўлиб қолдик. У 1937 йилда бўлса керак, Тошкентда вафот этди.

Раҳматли зўр истеъдод соҳиби, тиниб-тинчимас одам эди.

Муҳаммадхон НОРХЎЖАЕВ.
Кекса ўқитувчи.

Спорт

БОКС

КУЧЛИЛАР ОРАСИДА

Петрозаводск шаҳрида «Спартак» кўнгилли спорт жамияти Марказий Советининг биринчилиги учун ёшлар ўртасида бўлиб ўтган бокс мусобақалари тугади. Пойтахтимиз ёш спартакчиларидан уч боксчи шахсий биринчилик олишувларида муваффақиятли қатнашиб, ўз командаларига қимматли очколар келтирдилар.

Енгил вазнли А. Қодирохунов «Спартак» жамияти Марказий Советининг чемпиони унвонига сазовор бўлди. Унинг командадош дўстларидан А. Ли (энг енгил вазн) ва В. Башкиров (биринчи ўрта вазн)лар ўз категорияларн бўйича иккинчи мукофотли ўринни эгалладилар.

СУВ ПОЛОСИ

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Москванинг «Торпедо» командаси ветерполочилари пойтахтимизда икки кун меҳмон бўлдилар. Улар республикамиз ветерполочилари терма командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказишди.

Сув полоси бўйича олий лига командалари орасидаги энг кучли коллективлардан бири бўлган Москва торпедочилари биринчи кунги учрашувда 5:4 ҳисобида ғолиб чиқдилар. Лекин бу командаларнинг иккинчи учрашувида республикамиз ветерполочилари москваликлар устидан 7:5 ҳисобида устун келдилар.

Спорт

НАФОСАТ ВА НАЗОКАТ МАСКАНИ

Педагогическая кўчасида уч қаватли серпиқор ғиштин бино бор. Гарчи у бошқаларидан унчалик фарқ қилмаса-да, ўткинчилар шу ерга келганда завқ билан боқиб қолишади. У ердан таралаётган нозик куйларнинг мафтуни бўлишади.

«Оқ қуш кўли» оҳанглари. Бу куй кўпчиликка шунчалик ёқиб қолганки, қайта-қайта тинглаганлар ҳам ундан ажралгиси келмайди. Бу санъат даргоҳи — Ўзбек хореаграфия билим юртидир. У республикада

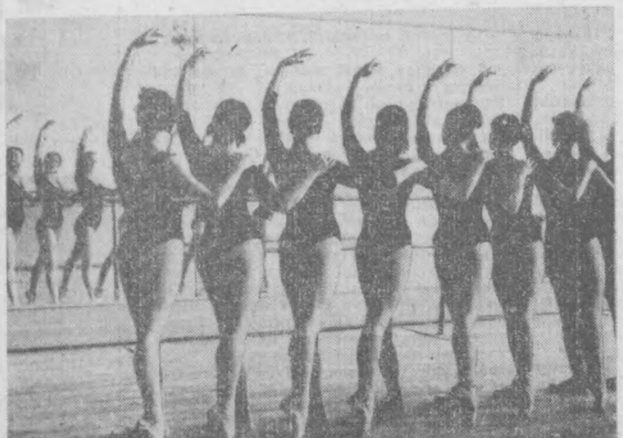

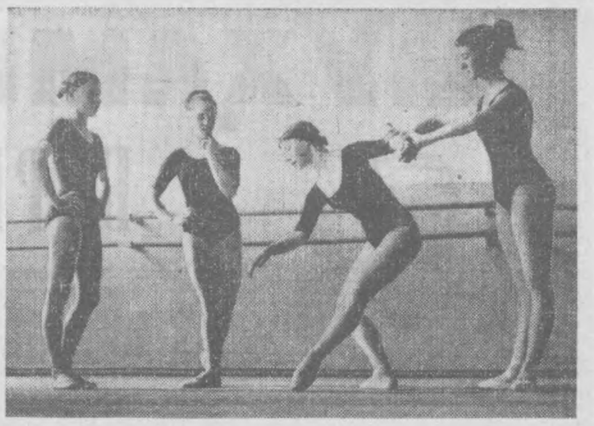

ягона бўлиб, бу даргоҳда бўлажак балет артистлари нафосат ва назокат чашмасидан баҳраманд бўладилар.

Кириш имтиҳонларидан ҳамма ҳам қувониб чиқавермайди, албатта, бу ерга киришни орзу қилганлар жисмоний мутаносиблиги билангина эмас, ўзининг мусиқий қобилияти билан ҳам маъқул тутиши керак. Чунки балет, рақс ва куй мужассамлашиб кетган санъатдир.

Бу нафосат ва назокат маскани 19 йилдан буён ёшларни тарбиялаб келмоқда.

Ёшларга Зинаида Николаевна Афанасова сингари тажрибали педагоглар таълим беришади.

У ажойиб педагогик маҳоратига эга.

Суратларда: 1- Олтинчи синфда классик рақсдан машғулот пайти.

2. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Зинаида Николаевна Афанасьева ва 6 синф талабаси Нина Умарова билан.

3. Классик рақс машғулотида (чапдан ўнгга) Галия Мирюкова, Нона Назарова, Нина Уварова ва Таня Кальцова.

В. Кожевников фотоси.
ЎзТАГ фотохроникаси.

СЕВИМЛИ ХОНАНДА

Инсон доимо бир мақсад, орзу йўлида яшайди. Эрта-ю кеч ана шу мақсад, орзу сари интилади, унинг рўёбга чиқиши йўлида кўп изланади.

Ана шундай изланувчи талант соҳибларидан бири Ўзбекистон радио ва телевидение Давлат комитетининг яқиндагина «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист» деган фахрли унвонга сазовор бўлган хушовоз хонандаси Ориф Алимахсумовдир.

Орифжон аканинг ижрочилик санъати, ўзбек халқ миллий қўшиқлари билан чамбарчас боғлиқдир. Ориф Алимахсумовнинг санъатга биринчи бор қадам қўйишигача бўлган қизиқ-қизиқ воқеаларнинг гувоҳимиз. Халқ сайилларида иштирок этиб, қўшиқ шинавандаларининг олқишига сазовор бўлган ажойиб хонанда— ҳофизларнинг қўшиқлари Орифжоннинг ёш қалбини қитиқларди. Ёш Орифжон тез-тез халқ томошаларидан, шаҳар ва шаҳар атрофида бўладиган санъаткорларнинг кўригидан ҳеч қолмасди. Томоша ва кўрик қатнашчиларидан ашула айтишнинг сирларини тезроқ ўрганиб, ўзи ҳам саҳнага чиқиб ашула айтишни ўйлар эди.

Айниқса, катта халқ қўшиқларини ижро этадиган талантли қўшиқчиларга ҳавас қиларди. Жумладан Ўзбекистон ССР халқ ҳофизлари Эшмат Ҳайдаров, Бобохон ва Акмалхон Сўфихоновлар, Маъмуржон Узоқов, Жўрахон Султоновлар томонидан куйланадиган ҳар бир қўшиқни эшитганида, уларга ҳаваси келарди. Ёш Орифжонни барча томошаларда учратиб, унга назар ташлаб юрган, ажойиб талант эгаси, моҳир қўшиқчи Ўзбекистон ССР халқ ҳофизи Эшмат Ҳайдаров кунлардан бир кун уни чақириб:

— Йигитча, сизга кўпдан бери разм солиб юрибман, билишимча санъатга қизиқсангиз керак — а? — деб қолди. Кутилмаганда бундай саволга Орифжон уялинқираб, айтишга ботина олмай ерга қаради. Эшмат

Ҳайдаров унга яна бир бор тикилиб:

— Бўлмаса, ўғлим, сизга қўшиқ айтишни ўргатай, фақатгина шу нарса эсингизда бўлсинки, ўргатиш ёки гапириб бериш билан қўшиқчи-санъаткор бўлолмайсиз. Бунинг учун кўп ўқишингиз, ҳаракат қилишингиз ва энг муҳими қобилиятингиз бўлиши керак.

Бу қисқа, лекин мазмунли суҳбат Орифжон аканинг санъатга бўлган қизиқишини янада кучайтирди, қалбини тўлқинлантириб юборди. Устоз Эшмат Ҳайдаровнинг қунт билан қилган меҳнати зое кетмади. Орифжон ака ҳар қандай ашулани жуда усталик билан куйлай оладиган бўлди. Халқ томошаларида, сайилларда қўшиқ айтиб юрганини кўрган моҳир бастакор Ўзбекистон ССР халқ артисти Муҳаммаджон Мирзаевнинг тавсияси билан Ориф Алимахсумов 1952 йилдан бошлаб Эстрада театри саҳнасида ашула айта бошлади. Тез орада унинг овози радиодан ҳам тараладиган бўлди.

Шундан кейин у ижро этган «Ўзбекистон», «Эмасму» ашулалари ҳамманинг қалбидан чуқур жой олди. Ориф Алимахсумовнинг қобилиятини билган академик Юнус Ражабий 1959 йили ўзбек мақомчилар группасига қабул қилади. Бу группа ижро этган мақомларда Ориф Алимахсумовнинг ҳам катта ҳиссаси бор.

Шу кеча-кундузда О. Алимахсумовнинг айни ижоди гуркираган пайт. У доим изланишда. Янги-янги қўшиқлар ижод этиб халқимиз дилини хушнуд этиш орзусида яшамоқда.

А. МАДРАҲИМОВ.

БИЛДИРИШ

30 май эрталаб соат 10 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мажлислар залида (Гоголь кўчаси, 70-уй) геология илмий-текшириш институтлари, ишлаб чиқариш муассасалари, Тошкент шаҳар ўрта ва ўрта техника билим юртлари география ўқитувчиларининг биринчи шаҳар назарий конференцияси бўлади.

Конференция темаси.

«Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда геология фанининг ривожланиши ҳақида».

Конференцияда қуйидаги докладлар тингланади:

«Ўзбекистон ССР Геология министрлиги геология хизмати тадқиқотларининг натижаси» — докладчи Ўзбекистон ССР Геология министрининг биринчи ўринбосари, Ленин мукофоти лауреати В. Г. Гарьковец.

«Нефть ва газ конларини қидириш геологияси бўйича фан ва практиканинг ривожланиши» — докладчи Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги А. Акромхўжаев.

«Гидрогеология ва инженерлик геологиясининг тараққиёти» — докладчилар Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ғ. А. Мавлонов ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Н. А. Конесарин.

«Магнитизм ва металлогенияни ўрганиш соҳасидаги ютуқлар»— докладчи Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Ленин мукофоти лауреати И. Х. Ҳамробоев.

НОПОКЛАР

Суд залидан

Ўтган йилнинг куз ойлари эди. Кеч кириб кўчаларда ҳаракат сийраклашган.

Чилонзорда, тротуардан бир мўйсафид охисти юриб боряпти. Унинг хаёллари бугун жамоатчилик асосида олиб борган ишлар ҳақидаги фикрлар билан банд. 76 ёшли Транс Газизов эртанги режаларини хом чўт қилиб борарди. Кутилмаган қаттиқ зарба мўйсафидни гангитиб қўйди. Кўз олди қоронғилашиб, ҳушидан кетиб йиқилди.

Номаълум кимсалар унинг чўнтакларини титкилаб кетишди. На бирорта соат, на пул топишди. Ҳафсаласи пир бўлан безорилар Т. Газизовнинг камзулини ечиб олишди. Ота совуқдан жунжикиб, оро йўлда қолаберди. Йўлтўсарлар бир зумнинг ўзидаёқ қаёққадир гумдон бўлишди.

Газизов касалхонага келтирилганда, бурун суяги синганлиги аниқланди.

Орадан бирор ҳафта ўтар-ўтмас Владимир Леонидович Мазур ҳам ана шундай «қопқонга» дуч келди. Беҳосдан тушган зарб унинг оёғини синдирди. В. Мазурнинг қўлидаги «Старт» маркали соат, сотиб олган янги туфлиси ва бир неча буюмлар тортиб олинди. В. Мазур ҳам аввалги мўйсафид сингари жароҳатланди.

Бундай воқеа давом этаберди. М. Цимковский, В. С. Постников ва бошқалар ҳам тўсатдан бўладиган олатасирнинг «меҳмони» бўлишди.

Нопок, қора ниятли кишилар ҳамиша ўзини пастқамда олиб юради. Вақти келганда каттакичикнинг хурматини бажо келтиради, тилидан бол томиб, юмшоқ супурги бўлиб кетади. Лекин кўнглига тугиб қўйган мақсадини амалга ошириш учун хилватни пойлайди. «Қопқонга» илинтирмоқчи бўлган йўловчини аввал чамалаб кўради. Кучи етадиган бўлса, йўлни шартта кесиб чиқади-да, қабиҳ ниятини амалга оширади.

Кишиларнинг тинчини бузиб, уларнинг мулкига кўз олайтирган йўл тўсарлар

қўлга олинди.

Улар кимлар? Чилонзор массивидаги 10-квартал, 17-уй, 55 квартирада истиқомат қилувчи Садриддинов Рафиқ, ўша квартал 38-уй, 61-квартирада яшовчи, 153-қурилиш трестининг 34-бошқармасида бетончи бўлиб ишловчи Самошин Владимир Василевич, ўша квартал 11 уй, 57 квартирада турувчи, Самолётсозлик заводининг клапалшчиги Гарбузенко Анатолий Николаевич, ўша квартал 1-уй, 46 квартирада яшовчи, Самолётсозлик заводининг ишчиси Иоффе Борис Лютковичлардир.

Буларга Садриддинов Рафиқ бошчилик қилади. Улар ҳар куни ичкилик ичиб, шалоқ юриш оқибатида пулга ҳирс қўйдилар. Пулни осонлик билан топиш учун йўл тўсарлик кўчасига киришади. Ёш ўспиринларнинг «ов»га чиқадиган жойи 11-троллейбуснинг «Катор тол» бекати ва охирги айланаси бўлган.

Айбдорлар одил совет суди олдида ўз қилмишларига иқрор бўлдилар.

Киров район халқ суди безори йўлтўсарлар устидан одил ҳукм чиқарди. Садриддинов Рафиқ 8 йил, Самошин Владимир Васильевич 6 йил, Гарбузенко Анатолий Николаевич 6 йил, Иоффе Борис Лютковичч 4 йил муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

Суд мажлисида ҳозир бўлган кишилар ҳукмни мамнунлик билан кутиб олдилар.

С. МУҲАМЕДОВ,
Киров район халқ судининг раиси.

Редактор ўринбосари
Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

29 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 И. Бах. № 3 партитидан қисмлар.
18.30 Бадиий ҳаваскорлар концерти (ўзбекча).
19.20 Чолғу куйларидан концерт (татарча).
20.00 **«Пахта учун курашда муҳим босқич»** деган комментарий.
20.10 Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлари фестивали олдидан. **«Халқ талантлари».**
20.45 **«Улуғ Октябрь юбилейини муносиб кутиб оламиз»** деган эшиттириш (ўзбекча).
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 Дунё воқеалари (ўзбекча).
22.10 ШОНЛИ 50 ЙИЛ». А. Шарафиддиновнинг **«Йиллар ва йўллар»** деган суҳбати (ўзбекча).
23.20 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Қўшиқлар ва романслар.
19.30 «Бригантина елканларини кўтаради». Романтик поэма (русча).
20.10 Мақомлардан парчалар.
20.45 «Олимлар изланишда» (русча).
21.00 С. Юнусовнинг «ЛИМОН» деган ҳикояси (тожикча).
21.20 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.

30 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Пахтакорлар ҳақида қўшиқлар.
9.30 Концерт.
9.45 **«Қурувчилар совғаси»** деган корреспонденция (тожикча).
10.10 Поляк композиторларининг қўшиқлари.
10.30 С. Юдаков. **«Менинг Ватаним»** кантатаси.
11.10 М. Савельевнинг «Муҳим топшириқ» деган очерки (русча).
11.25 Чолғу куйлари.
12.15 Ўзбекистон ССР XIV спартакиадаси стартда (ўзбекча).
12.30 Итальян қўшиқлари.
13.30 И. О. Дунаевский асарларидан концерт.
16.10 «Шота Руставели ва музика» деган эшиттириш.
18.10 «ИККИ МАДАНИЯТ БАЙРАМИ». Филология фанлари доктори Л. Қаюмов суҳбати.
18.30 Область театрлари артистларининг концерти.
19.20 Қорақалпоқ куйлари.
20.00 «Ўзбекистон қурилишларида» радиожурнали (русча).
20.45 П. Холкўзиевнинг **«Табиат ва дин»** деган суҳбати (ўзбекча).
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 Дунё воқеалари (ўзбекча).
22.10 Вена бўйлаб музикали саёҳат.
22.40 Ўзбек ёзувчиларининг ҳикоялари. А. Қаҳҳор. «Маҳалла» (русча).
23.20 Куйлар тинглаб дам оламиз.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Оммабоп классик куйлардан концерт.
19.00 **«Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари»** (ўзбекча).
19.30 Эстрада куйлари.
20.10 Республика композиторларининг асарлари (русча).
20.45 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг эшиттириши.
21.00 Лайло Шарипова концерти.
21.30 «Кольцов шеърлари ва қўшиқлари». Музикали эшиттириш.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 А. Онеггер. «Жанна гулханда» драматик ораторияси.
17.30 Киевдан музикали кеча.

Телевидение

29 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)
Рус тилида:

18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 **«Болалар учун мультфильм.**
18.35 «ОКТЯБРЬ» программаси. **«Қишлоқда буюк ғалаба».**
19.00 «ВОРИС». Бадиий фильм.
20.15 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.20 Телевизион янгиликлар.
20.35 **«Оламда нима гап?»**
21.15 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун **«Пилла—бойлигимиз»** деган эшиттириш.
21.35 Телевизион театр. Питер Абрахамс. «ЧАҚМОҚЛИ ЙЎЛЛАР» (2-қисми).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)
Ўзбек тилида:

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртларига кирувчилар учун. **Математика.**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.00 Ўқувчилар учун. Ю. Сотник. «Турган-битгани даҳшат». Телеспектакль премьераси Горький шаҳридан олиб кўрсатилади.
20.30 Эфирда **«Молодость». «Заводга ўсмир келди».** Харьков шаҳридан олиб кўрсатилади.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.10 Ёзувчилар союзи минбари.
21.30 **Футбол бўйича СССР биринчилиги учун. «ДИНАМО»** (Москва) — ЦСКА. Танаффус вақтида **«Тўп атрофида».**
23.15 «Голлар, очколар, секундлар». Спорт бир ҳафта ичида.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

30 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)
Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Кичкинтойлар учун «Ўйлаб топ?» деган эшиттириш.
18.30 Телевизион янгиликлар.
18.45 «Мехикода учрашамиз». Телефильм.
19.05 Тошкент шаҳрининг бугунги ва эртанги истиқболи.
19.30 «ОСИЁ УСТИДА БЎРОН». Бадиий фильм.
21.05 Эшиттиришлар программаси

Ўзбек тилида:

21.10 Телевизион янгиликлар.
21.25 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. Телевизион миниатюралар театри.
22.25 Эстрада концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)
Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртига кирувчилар учун. Химия. Химиянинг асосий тушунчалари.
19.10 Математика. «Соннинг абсолют миқдори».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 «Сенга, ёшлик».
20.30 Интервидение. «Интернационалистлар».
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.10 В. Норейка куйлайди. Вильнюс шаҳридан олиб кўрсатилади.
22.10 И. Рассомахин ва М. Хейфиц. **«Бўйсунмаган маҳбус».** Телеспектакль Ленинград шаҳридан олиб кўрсатилади.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун. **«Мурзилканинг саргузаштлари».**
18.15 **«Сўз — пионервожатийларга».**
18.40 **«Қора-Тоғ билан учрашув».** Ҳужжатли фильм.
19.00 **«Бизнинг парторг».** Телеочерк.
19.10 «СЕН УЧУН, ЭЛЛАДА». Кинофильм.
20.00 **Озарбайжон куйларидан концерт.**

Рус тилида:

21.10 **«Кичик саргузаштлар».** Телеспектакль.
22.15 Свердловск музикали комедия театри артистларининг концерти.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/V да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/V да **Тошболта ошиқ.**

Кинотеатрларда

29 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 6 ва 9-15минутда).
Бригададаги афсунгар — «МОСКВА» (кечқурун), «СПУТНИК» (кеч соат 6 ва 10 да).
Лалварлик овчи — «МИР» (кечқурун).
Чукотка бошлиғи — СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун).
Балли, ҳамшира! — ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 7 ва 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Кундузги сеансга иккита билет — «ФЕСТИВАЛЬ».
Муросасиз ўйин — КАФАНОВ номли.
Ўқ — «ХИВА».
Тараумарнинг мағрур ўғлонлари — «ВАТАН».
Лалварлик овчи — ТЕЛЬМАН номли.
Шикоят дафтарини беринг — «УДАРНИК».
Аччиқ гуруч — «1 МАЙ».

30 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 6 ва 9-15 минутда).
Кундузги сеансга иккита билет — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).
Ўқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да).
Бригададаги афсунгар — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 4, кеч 6 ва 10 да).
Чукотка бошлиғи — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).
Лалварлик овчи — «МИР» (кундуз ва кечқурун).
Балли, ҳамшира — «ФЕСТИВАЛЬ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Кундузги сеансга иккита билет — «ФЕСТИВАЛЬ».
Муросасиз ўйин — КАФАНОВ номли.
Ўқ — «ХИВА».
Тараумарнинг мағрур ўғлонлари — «ВАТАН».
Лалварлик овчи — ТЕЛЬМАН номли.
Шикоят дафтарини беринг — «УДАРНИК».
Аччиқ гуруч — «1 МАЙ».

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

29 майда

Ўзбек давлат филармонияси ва эстрада артистларининг

КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССР халқ артисткаси **Қундуз Миркаримова;** Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар **Жуманазар Бекжонов, Пўлат Раҳимов, Ғафур Азимов;** солистлар **Комилжон Баратов, Исхоқ Катаев, Сора Шукурова, Руқия Абдуллаева, Зумрад Хожнева, Мунаввара Акрамова, М. Ҳалилов, Евгения Санамянц, Азизиз Муллахолов, Абдумавлон Тошмуҳамедов, Ғафур Солиҳов, Назрулла Ёқубов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

«ТАШЗАГОТПЛОДОВОШТОРГ»ГА

старший бухгалтерлар, бухгалтерлар, машинистка, сотувчилар ва совутиш мосламалари машинистлари

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 132-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 7 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ер ҳақида фан бўлимининг геология ва геофизика фанлари бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Ш. Руставели кўчаси, 114-уй, геология ҳамда нефть ва газ қазилмаларини қидириш институти конференц-зали) геология-минералогия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

В. И. Айзенштат «Олмалиқ районидаги кичик интрузияларнинг геология-петрологик хусусиятлари» деган темада.

Диссертация билан кутубхонада танишиш мумкин (Х. Сулаймонова кўчаси, 33-уй).

12 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биология фанлари бўлимининг зоология профили бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, конференц-зал) биология фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун:

Э. С. Маҳмудов «Вегетатив нерв системаси ва гипоталамусдаги нейросекретор ядроларининг сув ва туз олмошинувидаги иштироки» деган темада.

Диссертация билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

14 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия ва химия технологияси бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Черданцев кўчаси, 19-уй, химия институтлари зали) химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Х. С. Муҳамедова «Прангос пабулариа ўсимлигининг алколоид ва кумаринлари. Прангосининг тузилиши» деган темада.

Э. Тўхсонов «Оксидланган кўмир ва суперфосфатни аммонизациялаш асосида органик минерал ўғит (гумофос)» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор —83-02-49 дан 83-02-58гача, редактор ўринбосарлари — 83-29-33, 83-29-09; масъул секретарлар —83-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 83-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими —коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 83-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 83-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 83-27-57; ахборот бўлими — 83-65-57; эълонлар бўлими — 83-81-42.

29 МАЙ, 1967 Й. Р. 06344 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2917.